

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėnyčiams, Chicago, Ill.
METINIS PRENUMERATA:
Savaitinis laikraštis \$2.00
Kasmetinis \$20.00
Vntose kitose vietose \$3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos
metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų
Metų. Apie prenumeratą rašyti adresu: "LIETUVA",
814 W. 33rd STREET, CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States \$2.00
In Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA",
814 W. 33rd STREET, CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Metai XXVI CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGSEJIS (SEPTEMBER) 21 d., 1917 M. No 38

Rusija apskelbta Respublika. — Kornilovo sukilimas perniek. — Gandai apie atskirą taiką.

Naujas vokiškai-švediškas skardalas. — Lenkija vel karalyste. — Italai paėmė San Gabriele kalną. — Vokiečiai bombardavo Amerikos ligonbučius.

Kornilovo sukilimas užsibaigė. Kariūnė, kaip sakoma, apėjo. Gen. Kornilovą ir perėjo valdžios pusėn. Gen. Alexejev, Kerenskio paskirtas štabo perdėtinis, nuvyko į Mohilevą, kur randasi vyriausio rusiškų armijų vado būvėnė, ir tenai sušaravo gen. Kornilovą ir jo pagalbininkus.

Tokiu būdu užsibaigė pavojingas atsitikimas, kuris galėjo išvystyti į namingą karę. Vieną dieną laimingai apsisireikimą reik pažymėti sąryšyje su šiuo atsitikimu, būtent tai, kad visas šitas sukilimas apsisėjo be lašo kraujo praliejimo.

Koks likimas laukia gen. Kornilovą, kuris tapo atiduotas kariškiui teismui, kaip šalies išdavikas, — kol kas nežinia. Abiem atvejais yra manoma, kad valdžia nedrįs jam gyvysti atimti, nes apie jo gerus norus nėra abejonių. Atsitikimas su Kornilovu bene privers Kerenskį ir jo valdžią užvesti stipresnę discipliną armijai — kaip sykių tą patį dalyką, dėl kurio Kornilovas buvo net būtu sukėlęs.

Užbaigus Kornilovo reikalą, mas prezidentas valdžia tuojau apskelbė, kad Rusija jau yra respublika. Tas tapo padaryta, nelaukiant nei Steigiamojo Susivaižiavimo, kuris turėjo nušpręsti, kokia bus forma Rusijos valdymosi. Kerenskis paskelbė pirmuoju prezidentu, nors žmonės jo į prezidentus nerinko, kaip tai buvo kitose respublikose. Vienok Kerenskis savo pranešime aiškina, kad užkirtimui keliai toli rėsnėms kontr-revoliucijoms, kurios gali kilti ateityje, reikėjo greičiau nustatyti aiškia valdžios formą ir todėl jis paskelbė respubliką.

Kol susitvarkys atsakomas ministerių kabinetas, visi valdžios reikalai pavesta penkiems žmonėms su Kerenskiu prie šakių. Vadinasi, šalį valdo direktoriatas iš penkių asmenų. Tarp šių penkių tik vienas Kerenskis yra socialistas; kiti du nariai — Tereschenko ir Nikitin yra kadetai, o gen. Verchovskis ir adm. Verdervskis yra kariški žmonės, perėjusieji revoliucijos pusėn.

Formališkas konstitucijos priėmimas ir atsakomojo ministerių kabineto sutvėrimas atsisbus laike Steigiamojo Susivaižiavimo, kuris yra paskirtas ant lapkričio mėnesio pabaigos. Kitas susivaižiavimas, į kurį neįsileis "buržuai", nei tu, kurie turi nuosavybę, atsisbus Petrograde 25 d. rugsėjo.

Kaip atsilieps ant Rusijos ateities neiški. Kornilovo sukilimas ir respublikos apskelbimas, dabar dar per anksti apie tai spėti. Nekuriamano, kad Kerenskio valdžia, pasakmingai išėjusi iš susikirtimo su Kornilovu, neabejotinai sustiprės ir pasirodys pastovesnė. Iš kitos g pusės manoma, kad Rusijos politiška audra dar tik prasideda; kad Kornilovo atsitikimas buvo tik žaibai, o perkūnija dar bus ateityje. Tokiems pranašavimams netruksta ir priviršinėjimų. Apgalėjimui Kornilovo judėjimo Kerenskis buvo priverstas pa-

gentinos per Švedijos ambasadą į Vokietiją, dar neužsibaigę. Argentinos valdžia toms pėdomis prasišalino iš Argentinos vokišką ministerį von Luxburgą, kuris savo telegramuose patarė savo valdžiai Argentinos laivus "spūlos versenken" (skandinti be jokių jokių ženklų).

Vokietija atsisprase Argentinos už savo tarną "netaktiškumą". Bet Argentina tuomi neužsiganėdina. Ji reikalauja nuo Vokietijos pilno pasiaiškinimo ir grąšina pertraukimu diplomatinių ryšių, jeigu Vokietija neduotų užgandinančio išsiaiškinimo.

Padėjimas Švedijos, kuri loše klaidiuko rolę, persiūdinėdama šiuos von Luxburgo telegramus, yra baisiai nemalonus. Jis dar l bjaus pablogėjo, kuomet Amerikos Valstijos Departamentas apskelbė naujus laisvus, kurie parodo, kad Švedijos diplomatas Meksinok loše šnipio rolę ir buvo tokiu pat Vokietijos klaidiuku.

Apie tai platesnės žinios telpa skyruije iš "Karės Lauko." Nors prirodymai prieš Švediją yra labai stiprūs, vienok galima manyti, kad talkininkai jos nepasaus per daug. Talkininkai mena, kad dauguma Švedijos žmonių nėra Vokietijos šalininkai, kad jie geidžia būti neutraliais, bet dabartinė Švedijos valdžia yra stipriai pro-vokiška. Kadangi netrukus Švedijoj prasidės nauji rinkimai, tai talkininkai mena, kad apskelbdami tamsius senos valdžios darbelius, jie sukompromituos ją žmonių akyse ir žmonės išrinksi naują valdžią iš liberalų ir socialistų.

Vokietija ir Austrija, kaip ir Vokietija, kad apskelbė, kad karalystė. Lenkija busianti karalyste. Kadangi tuom tarpu neparanku esą rinkti karalius, tai civiliskas Lenkijos valdymas pavadama tuomlaikinei regentstei, susidedančiai iš trijų asmenų. Kariškoj srytyje, nei susinešimose su kitomis viešpatijomis, šita "karalystė" neturi jokių teisių, bet ji galinti pilnai tvarkyti vidujinį šalies gyvenimą. Su ilg apskelbimo, Lenkija bus ne respublika, bet konstitucijinė monarchija.

Pastebėtina taipgi tas, kad šita "karalystė" susideda tik iš "Rusijos" Lenkijos; nei Austrija, nei Vokietija nieko nesako apie prijungimą prie jos tų dalių, kurias jos pačios turi. Taigi reikia manyti, kad visa tai yra tik naujas "blifos", kuris lenkų užgandinti negalės.

Tuom tarpu lenkai nenuilstančiai dirba visur ir visaip, kad suklijuoti pilną Lenkiją, kad ji galėtų po karės būti tokią, kaip buvo senovėje. — Roma ir su Lietuva. Apie tai skaitytojas ras šiaurės numeryje atskirą žingėdį straipsnį antgalviu "Lenkų flirtas."

Ant kariškų frontų didelių permainų neįvyko. Tikrai svarbus atsitikimas buvo tik Italų laimėjimai. Italų laimėjimai Italijos fronte, kur italai paėmė viršunę labai stipraus ir svarbaus kalno Mt. San Gabriele, į šiaurę išsivysto nuo miesto Goritz (Goritz). Tai buvo paskutinė tvirtovė skersai italų keliui. Italai dabar tikisi turėti lengvesnį kelią į Vienną.

Ant vakarinio fronto visą laiką eina mažesni atakai ir kontrataakai, bet į didesnį šturmą jie neįsivysto. Ateina privatiškų žinių, kad vokiečiai pradėjo vartyti gylenčius iš Belgijos miestelių, esančių arti anglų fronto. Iš to spėjama, kad vokiečiai bene tikisi naujo stipraus talkininkų užpuolimo ir rengiasi vėl pasitraukti atgal didesniu plotu, kaip kad jie pasitraukė pereiną pavasarį prie upės Somme.

Rygos apeliokė buvo susirėmimų tarp vokiečių ir rusų ir rusai net turėjo keletą laimėjimų, užimdami apie tris kilometrus. Ant likusios rusiškio fronto dalies kitokių permainų nebuvo.

KAZOKAI NENORI AREŠTUOTI KALEDINIO.

Petrogradas, rugs. 17 d. — Su Kornilovo areštavimu dar neužsibaigia buntas prieš naują valdžią. Pasilieka dar gen. Kaledin, kazokų atamano buntas. Kaledinis rėmė Kornilovo reikalavimus, o laike Maskvos konferencijos jis buvo socialistų delegatams tiesiog į akis pasakęs: "Kazokai syki išgelbės Rusiją nuo carizmo ir dar syki išgelbės ją nuo anarchijos ir betvarkės. Jūs pasitraukit nuo savo vietų ir užleiskit jas žmonėms, kurie gali užvesti tvarką ir išgelbėti tautą nuo prapulties."

Kilus Kornilovo sukilimui, Kerenskis liepė kazokų tarybą suareštuoti ir gen. Kalediną, bet kazokai atsisakė tai išpildyti. Dėl kazokai rengia didelę konferenciją Novočerkaske. Sakoma, kad Kaledinis ir kazokai grąšina, kad jeigu valdžia per daug pataikaus socialistams ir anarchistams, tai kazokai atidalsins pietinę Rusiją ir neleis maisto, nei anglų ir šiaurinę Rusijos dalį.

Kaledinis nuvažiojo į Novočerkaską, saugojamas kazokų pulkų, kurie taipgi apstatė visą kelią, kuriuo Kaledinis važiuo.

Angščiausioji kazokų taryba, gavusi paliepiną areštuoti Kalediną, pranešė, kad ji to negalinti padaryti, nes gen. Kaledinis yra kazokų išrinktas atamanu (vadu) ir valdžia neturinti tiesos jo areštuoti.

Tuom pačiu laiku kazokų taryba išleido atsiliepiną kuriame jie protestuoja prieš įtarimus, kurie vadiną juos išdavikais ir neva kontr-revoliucijos draugais.

GEN. KORNILOVO PROKLAMACIJA.

Petrogradas. — Gen. Kornilovo atsisaukimas į visus Rusijos žmones, kurį jis paskelbė po savo susikirtimo su Kerenskiu, tvirtina, kad premieras Kerenskis darsileido melagystės, kuomet jis pranešė, kad Kornilovas siuntęs pas jį Vladimirą Lvovą. Kornilov praneša, kad ne jis siuntė Lvovą pas Kerenskį, bet Kerenskis atsiuntė Lvovą pas jį, Kornilovą, kad padaryti "trubelį" ir kad Lvovas tik pranešė Kerenskiui Kornilovo atsisakymą.

Savo proklamacijoj gen. Kornilovas taip šaukia: "Rusijos žmonės! Musų didi tėvynė žūsta. Valdžia, po spaudimu bolševikų didumos taryboje, veikia pilnoj sutikmėje su vokiečių generalio štabo plenais. Nesulaikomas mąjautimas neišvengiamai tėvynės sugriuvimo priežastis nane šiame pavojingame momente šaukti visus Rusijos žmones prie Rusijos gelbėjimo. Visi, kurių krutinėse plaka rusų širdis, ir kurie tiki į Dievą, laisvą ir šventamį ir meldžia Dievui, idant padarytų didelį stebuklą — tėvynės išgelbėjimo stebuklą."

"Aš, gen. Kornilov, sunus kaimiečio ir kazoko, pranešu visiems, kad aš pats nieko sau asmeniškai nereikalauju, — nieko apart galingos Rusijos ir aš prisiekiu vesti tautą keliu, vedančiu per priešų pergalėjimą iki Steigiamojo Susivaižiavimo, per kurį tauta nuspręs apie savo laisvą ir išsirikimą sau savo politiško gyvenimo organizacijos formą. Bet aš niekad neįsuduosiu Rusijos ir rankas jos tradicijonai prieš, vokiečių rasės, nei aš leisiu padaryti rusų žmones Vokietijos vergais. Aš vėlysiu mir-

užlaikyti paslapyje net iki karės galo, — žinoma, jeigu mano patarimas būtų priimtas.

Tas reikstų, kad apie šitą reikalą nebūtų niekam pranešta, tik dovanos gavėjui (Cronholmui) ir jo valdžiai, ir net jiems sekretui, o viešas apskelbimas apie šitą apdovanojimą būtų atidėtas net iki karės galo. Aš bučiau ypatingai dėkingas jūsų excellencijai, jeigu man būtų pranešta telegrafu apie ordeno paskyrimą, kurį aš, atsižvelgiant į viršminėtas aplinkybes, stipriai rekomenduoju.

Von Eckhardt.

KORNILOVAS PASIDAVĖ.

Petrogradas, rugs. 13 d. — Suilg žinių, kurios oficialios ir neoficialios keliu pereinai iš Laikinosios valdžios šaltinių, išrodė, kad gen. Kornilovo "buntas" užsibaigė nepasiekmingai.

Oficiališkai pranešama, kad gen. Kornilovo štabas išreiškė norą pasiduoti valdžiai, bet su tulomis išlygomis. Valdžia vienok reikalauja pilno pasidavimo, be jokių išlygų.

Gen. Kornilovo kariūnė, sakoma, pulkai pereidinėja laikinosios valdžios pusėn.

Kerenskis pasiskelbė vyriausiu visų armijų vadu ir ministru kabinetas tai užtvirtino. Vyriausio štabo perdėtinis pagalios apsiėmė būti gen. Alexejev, pirmiausia buvusis vyriausiu vadu, kuris vienok buvo prašalintas netrukus po revoliucijos. Dabar Kerenskis įprase jį vėl apsiimti būti štabo perdėtinu.

Iš tų žinių, kurios iki šiolė pasiekė, pasirodo, kad gen. Kornilovo nepasisekimas prasidėjo nuo to laiko, kaip ištikima valdžiai kariūnė užėmė Pskovą, kuris yra centras, arba kariška stijoje etc., yra ne asmeniškai ty diplomatų žingsniai sulgę jų tik loemo moro, bet yra daromi su žinia Švedijos valdžios. O tas vėl parodo, kad Švedijos valdžia beveik nuo pat pradžios karės yra slapta Vokietijos pagelbininkė.

Eckhardto laiškas.

Žemiaus seka Mr. Lansingo oficialiai paskelbtas Eckhardto laiškas:

Imperatoriškoji legacija Kovo 8 d., 1916 m. Jo Excellencijai Imperatoriškam kanceleriui:

Herr Folke Chronholm, švedų charge d'affaires (atstovo vietininkas) Mexikoje, nuo pat savo atvykimo į šį miestą nesislėpė su savo simpatijomis Vokietijai ir jėjo artimus santykius su musų legacija. Jis yra vienatinis diplomatas, per kurį galima gauti informaciją iš priešų abazo.

Apart to, jis veikia kaip tarpininkas oficialiskam, diplomatiskam susisėsimui tarp mūsų vietinės legacijos ir jūsų excellencijos. Tai atliekant, jis yra priverstas vaikščioti asmeniškai kiekvieną sykį į telegrafo ofisą, — neretai gana vėlai naktį, — idant išsiųstų telegramus. Herr (reiskia, ponas) Cronholm buvo pirmą Pėkine ir Tokio. Prieš savo pribuvimą į šią vietą jis buvo užjurotojo generalio konsulato Hamburge.

Herr Cronholm iki šiam laikui neturi švediško, bet tik chinišką ordoną. Aš norėčiau rusų armijon Kornilovo programą, nes kitaip armijos subyrės į šmetelius.

ALEXEJEVAS AREŠTAVO KORNILOVĄ.

Petrogradas, rugs. 16 d. — Naujai paskirtas generalio štabo perdėtinis, gen. Alexejevas, nuvykęs į vyriausią armijų būvėnė Mo-

dideliam pavojui, bet, norėdami išsilaikyti, mes turime išsilaikyti. Šaukia kiekvieną mūsų, kad paduotumėm pagalbos ranką. Tai, gi, broliai, argi ir ant toliaus mes to balso neišgirsime? Ar mes nuolat žiūrėsime į tas taip nepageidaujamas peštynes, kurios nuolat tarp mūsų sriovių atsiskaido? Jau laikas pamesti žaidus, stacių sriovių reikalus augščiau reikalų visos tautos, ir laikas nors kartą pradėti pažityvį darbą.

Draugijos, kaip sakau, kurių turime šimtus ar tukstančius, kiekviena galėtų lengvai paaukauti keliolika ar nors kelis doliarus iš savo iždo. Jeigu išde ne daugiausia tuom tarpu pinigų rašydami, tai gali surengti balių, ar kitą kokią tinkamą pramogą, nuo kurių pelnas būtų paskirtas išgavimui Lietuvai laisvės. Taip, prie gerų norų galima būtų draugijoms atsistoti net nuolatines mokesčius, — mokant po kiek ar tai kas metai, ar kas mėnesis, nuo ko draugija nepavargtų, o padarytų didelę naudą. Pavieniai taipgi galėtų atsistoti nuolatines mokesčius ir prie kiekvienos progos aukauti.

Visų kolonijų lietuviai laikas nuo laiko galėtų šitą parengti ir likusį pelną paaukauti tam tikslui, nepaisant

kaip maža kiekvienos draugijos ir kiekvieno pavienio aukavimas, bet kad visi aukautume, tai pasidarytų didaktos suma. Aukavom, broliai, įvairiems tikslams ir parodėm savo duosumą, taigi šitam (išskiriant sėpmą nukentėjusių nuo karės) svarbiausiam tikslui irgi nesigailėkim paaukauti centą kitą. Dabar kaip tik tinkamas laikas atverti širdis ir parodyti Lietuvos meilę, apie kurią tankiai nedingim kalbėti. Musų laikraščiai, pameskės varinėje sriovių politika, o raginkite savo skaitytojus prie šito darbo. Rašytojai, rašykite perstatydami svarbą šito reikalo. Kalbėtojai ir veikėjai, prie kiekvienos progos raginkite savo klausytojus nepamiršti, bet visuomet atminti šį svarbų reikalą! Dirva plati ir kiekvienas turim progą dirbti, taigi ir drėkime!

St. Gegužis.

Norėdami kokių-nors informacijų apie šį Fondą, rašykite joraštine — 307 W. 30-th St., New York City.

Sekančiame šio laikraščio numeryje tilps kitų mūsų gerb. veikėjų straipsniai. Meldžiame atidžiai juos perskaityti.

Tautos Liudnumo Styga.

Oi, žinau aš vienu kraštu,
Mus šalin, Lietuvon,
Didžiulį vargą, sunkių našų
Tysia ji diena, dzlenon.

Liudos Gira.

Nekartą teko man padumoti, dėlko mūsų praeitųjų liudnų dainos turi tokias gražias gaidijas (melodijas), ir dėlko jų žodžiai tvoskia tai giliai, tai šiekliu užkovotu liudnumu. Lyg kad per jas driektųsi koki tai skundi—griaudį styga, kuri su skambėdama verčia tavo sielą arba skaudžiai kentėti, arba tyliai, ramiai nurūti.

Ak, ir ne vien dainos kvepia liudnumu. Kiekvienas samoningas bei savitas tikro liudnio minties darinys išduoda tą kvapną. Tai čia žemaitė aūdžia—pina liudnus, šian bei ten menkute šipsa padabintus, vaizdelius, tai čia Valcatis deda-lieja skausmingas eiles. Tai garbus Daukantas, aprasydamas tautos gyvenimą, lyg romiai dejuoja, tai Mickevičius, pakilusioj dvasioj, liudnai šaukia: "Lietuva, tėvyne mano!" Liudnas Seinio Kuprelio, ramiai liudnas ir Kraševskio Vitolis. Net linksniausias Pietaris, ir tas retkarčiais sudejuoja.

Bet ne tik minties tvarinuose galima pastebėti tautos liudnumą. Jis dar įtekmę ir į liudnių darbų. Kodėl pastarieji bėgo tukstantinė miniom, šluostydami karčias ašaras, iš savo tėvynės? Negalėjo pragyventi? Bet juk žydai, rusai, lenkai, latviai, atsikraustydami, puikiai Lietuvoj gyveno ir negeidė dangytis iš tenais. Stokavo žemės? Bet juk paliktos moteris turėjo apdirbti, arba išnuomoti tukstančius dešimtinų žemės; juk dvargi, viens už kito smukdami, atliuosdavom kitus tukstančius, kurie per liudnių neapsukrumą tekdamo pašaliečiams. Ar nebegalėjo žmones sutilpti Lietuvoj? Bet juk nekarta sklydo afirus, skausmingas šauksmas iš baltsermėgio lapų, kad žmonijai—kurpių siuvėjų paprastų ūkininkų, agronomų, daktarų, — Lietuvoj truko! Tad kodėl lietuviai bėgo?

Negalima tas jų bėgimas išskirti ir tuo, būk lietuviai myli pasilaužyti po pasaulį, arba, kitaip sakant "pasivandrovoti". Nes visa mūsų tautos istorija rodo, kad lietuviai buvo labai inkibūs, mylėjo savo kampelį ir geriau vargdavo, skurdavo, by tik ne apleidus savo gimtinės. "Namu, čiai, kad ir smilguciai," sako jų patarlė. Tad kodėl gi bėgo? Ogi gal todėl, kad tas neišsiskiriamas liudnumas, neramumas širdies juos varė. Delto vien gal mūsų tautos nuo žilos senovės ir žinoma, kaip geriau tauta, nes lietuviai norėjo tą edantį liudnumą pasikandyt vyne, mide, alutj. Gal todėl lietuviai varomi to liudnumo, jis girdėjo, kad jo naujas Dievas buriais bėgo į Ameriką, Sibirą

Argentina, Angliją, Australiją, dainuodami širdyje:

"Kur saulutė teka, ten link mes eisime,

"Tai ten užtekės mum palaima".

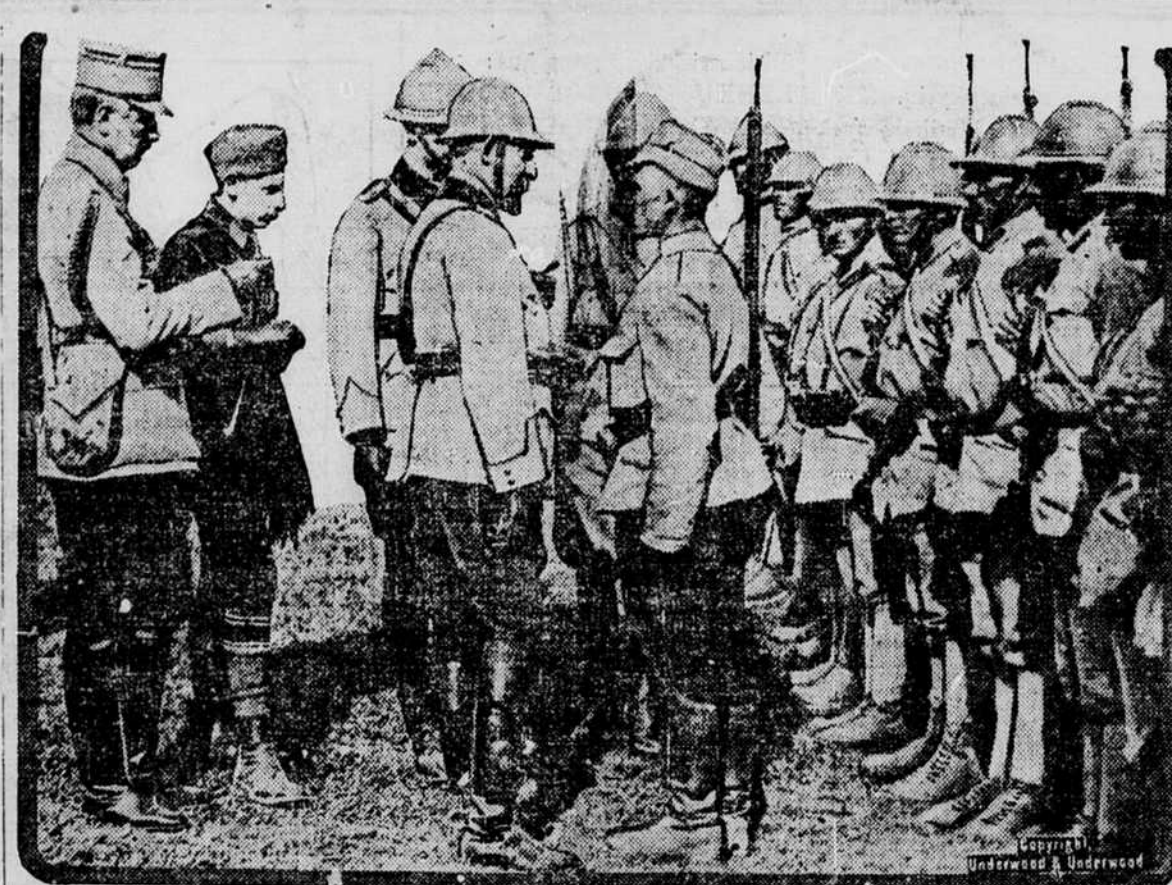
Bet deja nuo Likimo Dievų negalima išsisukti! Jos suaužia tavo gyvenimo gijas tau negimus, ir nieks, o nieks jų neiškraips! Todėl lietuviai, nors ir išbėgo iš Lietuvos, bet liudnumo nenušakrė. Atpenč, tolimose šalyse jie arba da pikčiau skurdo, arba ištautojo ir prisijungė prie anų tautų žemesniųjų luomų.

Bet iš ko pakilo šis liudnumo styga? Juk nieko nėra be priežasties. Ir, ar ilgai ta styga skambės liudnių draugijoj, neduodama vienutei laimės? Tie klausimai nekarta mane kvaršino, ir nekarta galvą man suko. Tik štai netikėtai kartą man sušvytėjo, nelyginant privargusiam nakties keleiviui tolimos grįčutės žibury, lyg ir atsakas.

Tas liudnumas kilo iš to, kad mūsų tauta kaip vienata, niekad nebuvo laiminga. Jau nuo to laiko, kuomet getų giminės prispaustos baisaus bado, ar maro, danginosi iš Mažosios Azijos, iki šiai Europinei karai Lietuva vargo ir skurdo, skurdo ir vargo. Tai kovodami su nesvetiniga gamta, tai be paliovos kniaudamiesi už liuosybę su mozarais, gudais, lenkais ir vokiečiais, lietuviai neturėjo laiko būti laimingais.

Zmogus yra tik tuomet laimingas, kuomet jisai gali netrukdomas trūsti savo numylėtą darbą, bei pilnai, pagal savo norą, naudoti savo uždarbį. Bet kada-gi lietuviai galėjo liuosai dirbinėti savo laukuose, namuose, ar soduose, jeigu kas penktai metai jų plėšrus priešai neduodavo jiems ramybės? Kada-gi lietuviai pagal savo norą sunaudoję savo uždarbį? Juk svetimi priešai, net patys sukerštavę broliai, kunigai, ponai, ant galo besotė rusų valdžia su jos begėdžiais valdininkais čiulpė iš liudnių paskutinius syvus. Jie visi lyg sutarę, traukė—plėšė nuo liudnio jo kruviną, prakaituotą uždarbį visokiem įmonėm. Tai ar galėjo mūsų prosenuolis, mūsų liudnis būti laiminga? Nė jokiū būdu.

Netik tie kuniški varžymai ugdino bei tarpdino liudnių tautišką stygą. Ramus, taikus liudnis nekentė užmušėjų, kovos, o čia žiaurus priešai priverstinai liepė stvertis ginklo ir jį dazyti už liuosybę svetimame čiai, kad ir smilguciai," sako jų patarlė. Tad kodėl gi bėgo? Ogi gal todėl, kad tas neišsiskiriamas liudnumas, neramumas širdies juos varė. Delto vien gal mūsų tautos nuo žilos senovės ir žinoma, kaip geriau tauta, nes lietuviai norėjo tą edantį liudnumą pasikandyt vyne, mide, alutj. Gal todėl lietuviai varomi to liudnumo, jis girdėjo, kad jo naujas Dievas buriais bėgo į Ameriką, Sibirą

IŠ RUMANIJOS FRONTO.

Rumanijos karalius Ferdinandas (ketvirtas iš kairės), dėvintis tokį pat šalną, kaip ir prastas kareivis, kalbasi su kareiviu, kuris turi gauti kryžių už pasižymėjimą.

Jisai matė, kad to naujo Dievo, kurį jis stipriai pamylėjo, prisakymai yra kasdien lažomi tų, kurie pirmininiai turėtų pildyti juos. Po rusų letena jis jautė, kad pasaulis jau jį pamažu užmiršta, ir kad jo bočių kraujas bei pasistengimai nuneia niekais. Ar galėjo tad liudnis ir prie šių dvasiškų sielonių būti laimingu? Anaipol ne!

Ar truks-gi kada nors šis liudnumo styga, ir, ar užkambės jos vietoj smagesnė, linksmesnė? Taip! Bet tik tuomet, kuomet mūsų nelaiminga Lietuva bus laisva, neprigrūliminga. Tada tik-tai bus liudnis laimingas ir linksmas dainuos, kuomet jisai galės laisvai darbuotis, ir taip pat laisvai suvartoti savo uždarbį.

Tada liudnis bus laimingas, kuomet jo sielą niekas netramdys, ir kuomet jis žinos, jog jo veikimas neina ant vėjo, bet, atpenč, yra naudingas jam ir jo tautai.

Jau senovės išmintingas graikas Pericles pastebėjo, kad "žmogus negali pakęsti savo šalies nelaimės, nors šalis lengvai pakentčia savo piliečių nelaimės".

Todėl ir mes, lietuviai, turime pirma padaryti mūsų Lietuvą laimingą; tada ir mes busime laimingi. O Lietuva bus laiminga tik tada, kuomet ji bus laisva, ir kuomet ją nepačios nei svetimi, nei savieji priešai. Tada tik bus užtikrinta liudnio piliečių gerbuvis, tada tik jam nereiks vandrauti po plačius pasaulio kraštus.

Tada ir jo tautinis liudnumas dings.

Tada linksma daina galingai iškils į Lietuvos padangę — laisvos Lietuvos daina!

Tai, lai gyvuoja Laisva ir Santarvinga Lietuva!

Šarunas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SIOUX CITY, IOWA.

Spektaklis.—Nedėlioje, 2-rą d. rugsėjo Teatrė Draugija po-bažnytiniam sklype vaidino du veikalus: "Daktaro Kabinete" ir "Daina be galo". Veikalai, ant kiek aš suprantu, niekuo tokiu ypatingu neatsižymi. Pastarasis, kaip aišku kun. M. Cibulskis, dar tikrai antru sykiu tepasirodė scenoje butent, Chicagoje, ir pas mus, Sioux Cityje.

Jeigu ne tas gražios mūsų kalbos darymas, tai aktorius galimai būtų pagyrti už atsakantį savo rolių atlikimą. Ypatingai gerai vaidino p. Kiškienė, p. Jaučis ir K. Gogelis. Bet kadangi visi aktoriai, išskyrus p. Kiškienę, vartoję savotišką žodžių tarnę, tai žinoma, tas daug užkenkė geram veikalui atlikimui.

Patartina gerb. Dramos mylėtojan, einant ant estrados anykštėnų bei debeikiųjų kalbos žodžių tarnes palikti už kulisų, nes kitaip, žeminat tobulą ir puikią Lietuvių kalbą ir pačią dailą.

Užbaigus pirmąjį veikalą ant estrados pasirodė naujas vargo-nininkas (pavardės nesužinojau), daryti nepatartė. Menama, kad kuris prataręs kelius žodžius į publiką, gražiai padainavo vieną dainelę.

Užbaigus antrąjį veikalą p. Jaučis išėjo deklamuoti. Deklamacijos turinys, kaip buvo girdėti iš žodžių, labai turtingas priekilnia mintimi ir jautriais išsireikšimais, galinčiais sudinti ir paties atšalio—išgamos širdies nelaimę, kad mūsų deklamatorius, atsistojęs kaip insprindė, tai taip ir išstovėjo, kaip basis įkalta. Per visą deklamacijos laiką nei ranka mostelėjo, nei iš vietos pasijudino, nei balsą pakėlė anuleido, kur reik. Žodžių, kaip "Tėve Musų" "išbėrė" ir atliktas kriukis.

Geistina, kad daugiau tas nesikartotų, reikia pasistengti tuos trukumus dapildyti.

Ant pabaigos, po vadovystės naujo vargonininko, minėtos draugijos nariai ir narės, labai gražiai sudainavo: "Sveiki Broliai Dainininkai" ir Tautiškaį himną "Lietuva Tėvynė Musų". Dainos, matomai, publikai užvis geriau patiko, ką liudijo griausmingas delyų plojimas.

Anykštietis.

IS WATERBURY, CONN.

Mūsų socialistų tėvą p. Jurgį Laskevičių patiko nelaimė. Subatos naktį, 9 rugs., jis, sakoma, buvo gerai įklausęs, per tai užsiliko savo gertuvė su dviem darbininkais, ir vis ragavo. Bet, mat, vis tas netikęs suredymas: apie trečią valandą ryto, guziukuotis, netikusios valdžios ramstis, paliepė eiti gult. Bet kur tau paklausys mūsų tėvas. Dar išpludo guziukuotis. Tas pasikvietė kitą į pagalbą. Tas mesiduo, vienas darbininkas norėjo užstoti už tokį laužymą tiesų ir jo draugo. Sako, dar teko ir žvaikyti jiems paragauti. Trečias pasislėpė į bakčią ir išliko nepalietas. Kada pastatė pas kryžių palaukti greitosios karetos, mūsų tėvas pradėjo garsiai blianti, kad net jo žmoniukė išgirdo ir išsikūso galvėlę klausė, kas pasidarė? Guziukuotis sako: "Nieko, tamistos vyrėlė gabename, ir pasilsi". Ir nugalėto nabaga į augstąją, išlaikė per naktelę, uždėjo net tris prasikaltimus: už girtybę, už pasipriešinimą policijai ir už ramybės ardymą.

Laukiama bylos.

Mūsų "socialistai" vaikščioja nosis nuleidę ir mansto, kaip čia ugriovus tą netikusį suredymą, kad daugiau nedrausytų laidokauti.

Neseniai buvo nugabentas teisman mūsų garsusis T. M.—tas už prieškarinę agitaciją, bet išsiteisino.

J. S.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Baisi sauzudystė. — Rugsėjo 30 d., 9 val. vakare nusizūdė Motiejus Mikėnas, 28 metų amžiaus, vedęs vyras. Saunuzdystės priežastis aiškiai nežinoma. Velionis savaite laiko buvo be darbo ir labai norimavo del savo

šeimynos likimo. Jis norėjo pirkti automobilį, bet pati jam tai niniinkas (pavardės nesužinojau), daryti nepatartė. Menama, kad buvo kokios nors saunuzdystės priežastys.

Minėtoje dienoje Mikėnas parėjęs namo valandą užsimastęs pasėdėjo, paskui niekam nieko nesakęs pasiėmė revolverį, įdėjo į jį 3 patronus ir atsistojęs prieš veidrodį įkiso revolverį į burną ir patraukė. Tas šuvis buvo tuščias. Pati išgirdusi taktelėlįmą puolėsi prie vyro tikėdamosi jį išgelbėti, bet vyras dar kartą suspėjo patraukti ir kulipka jam šdraskė burną ir išlindusi per sprandą įstrigo į sieną. Pati pakėlė riksmą. Atbėgo kaimynas, p. Jankus. Visi persigando, bet Mikėnas nuėjęs prie veidrodžio į kitą kambarį šluostėsi nuo kaklo kraujus ir neaiškiu balsu kalbėjo: "Good-by".

[Tuo] tapo pašaukta greitoji pagalba ir nelaimingasis tapo nugabentas į ligonbutį, kur už kelių valandų numirė. Nulindime paliko pačią ir vieną kudių. Palaidotas katalikų kapuose.

A. J. B.

BRIDGEPORT, CONN.

A. L. T. S. Conn. valstijos apskričio suvažiavimas įvyks Rugsėjo 30 d. 1917 m. Sesijos pradedės 10 val. ryto, lenkų sokolų svetainėje, kampas South Mine ir South ave., netoli geležinkelio stoties.

Suvažiavimas dabartiniame momente yra labai svarbus, ypač dėl to, kad jis įvyks pirmą Sandaros seimo, ir tokiu būdu susi-važiavime jau bus galima aptarti daug klausimų, kurie bus paduodami ir Seime.

Gerbiamųjų minčo apskričio kuopų priedermė yra išrinkti delegatus ir atsiųsti minčton vieton. Reikia kreipti daug domos į pasaulinę politiką ir į vidurinius mūsų organizacijos, Sandaros, reikalus.

Turiu viltį, kad Conn. valstijos kuopos prisidės prie šio svarbaus darbo: išrinks ir prišius delegatus ir tuomi prisidės prie patobulinimo mūsų įėjimų sekančiam ALTS. Seimui.

A. B. Stankevičius,

IS COAL CENTER, PA.

Nelaimė. — Rugsėjo pradžioje anglijų kasyklose tapo sužeistas lietuvis Juozas Juskevičius. Parvežtas namo numirė.

Chicagoje gyvena du velionio sumys: Stanislovas ir Pranas ir dr. ktė Bronislava.

Velionis paėjo iš Kauno gub. Lukės parapijos, buvo geras, susipatęs žmogus ir "Lietuvos" skaitytojas.

Jeigu sumys norite platesnių žinių—klauskite šiom adresu: Petras Kristūnas, Box 388, Coal Center, Pa.

IS ROCHESTER, N. Y.

Nelaimės su automobiliais. — Labor dienoje tuli lietuviai susitarė pasivažinėti. Nuvažiavo į Batavi, N. Y. ir ten susikūlė su kitu automobilium. Sakoma, yra sužeistų pasażierių abejuose automobiliuose. Keli lietuviai sužeisti

Zinios

Nashua, Pa.

— Čia už nesiregistravimą sėdi kalėjime J. Senkus.

Saginaw, Mich.

— Čionykščiai lietuviai dar beveik nepadarė nei vieno gero darbo del Lietuvos. Jie rengia piknikus, girtuokliauja ir pešasi. Paskutines didelės peštynes buvo rugpj. 26 d.

Girardville, Pa.

— Nors šioje kolonijoje kaip ir nėra lietuvių inteligentų, bet patis darbininkai labai energingai darbuojasi. Beveik visame vadovauja progresistai.

Bayonne, N. Y.

— D. L. K. Vitauto draugija, rugsėjo 5 d. paaukavo iš savo iždo \$5.00 N. Y. ir apielinkės lietuvių Taikos Teisų fondan. Nariai nuo savęs suaukavo taipgi \$5.85.

Waterbury, Conn.

— Paimti kariumenės šie lietuviai: Antanas Balkus, Juozas Kanopka, Vincas Pečiulis, Mikolas Kasiuba, J. Bružas, J. Šalimas.

— Rugsėjo 2 d. susidurus gatvėkariams tapo užmušta viena lietuvių, p-lė V. Strielkauskaitė, kuri save vadindavo "Simons".

Bentleyville, Pa.

— Kasyklose tapo nutraukta koja Petrii Lukošui, 36 metų amžiaus. Nugabentas į ligonbutį už trijų dienų mirė.

Hartford, Conn.

— Daug šio miesto lietuvių jau apvilkti kariškais šios šalies rubais. Nuėjusį tarnaut į amerikonišką armiją Antanas Barus Rusijos armijoje turi 3 savo brolius kareivius.

Brooklyn, N. Y.

— Rugsėjo 9 d. Pranas Geizauskas vedė Anastaziją Janauskaitę. Adomas Mažukėlis vedė Oną Mikučiutę.

— Rugsėjo 9 d. numirė Vincas Stadelinkas, 50 metų amžiaus. Velionis buvo nevedęs.

New Britain, Conn.

— Centralinio Komiteto skyrius puikiai darbuojasi. Neseniai pasiuntė į C.K. \$43.00.

Brooklyn, N. Y.

— Rugsėjo 29 d. lietuvių kriaučių mitinge karštos prakalbos dėjo iki formalikių riaušių. Karščiausia "argumentavo" Janauskas ir Kazlauskas. Nesusipratimams išrišti išrinkta teismo komisija iš 10 narių.

Harrison, N. J.

— Čir yra 16 lietuviškų smuklių ir 2 bažnyčios: viena užlaikoma lietuviams, o kita sulenkėjusiems lietuviams.

Rochester, N. Y.

— Visos pastangos tulį gerats norais žmonių suvesti šios kolonijos lietuvių tikron gyvenbės eina niekais. Tulų ambicijos trukdo taip svarbų visuomenišką darbą.

Boston, Mass.

— Dailės Mylėtojai šį sezoną scenoje ruošiasi prie pastatymo stropiai puošnių veikalų. Rugsėjo 15d. jau tapo pastatyta trijų veiksmų M. Petrausko operetė "Apveidinkite ir mane". Tame pasidarbavo "Gabijs".

New York, N. Y.

— Laikė liepos mėnesio į Suvenytas Valstijas atkeliavo 14 lietuvių. Bėgyje to laikotarpio iš S. V. iškeliavo 28 lietuviai.

Philadelphia, Pa.

— Nuo ateinančio mėnesio "Kova" sakoma, pradės išleidinėti 2 kartus savaitėje.

Brooklyn, N. Y.

— Antruojų "Vienybės Lietuvių" redaktorių, vieton J. Gedmino, pastojų V. Sirvydas,

Apžvalga.

Zinios iš Rusijos. Nekurie mus klausia, kaip reikia suprasti žinias iš Rusijos, kurios pastarąjį laiką tankiai ateina labai neaiškios, prieštaringos ir supainiotos.

Dar karės pradžioje mes buvome aiškiai, kaip reik suprasti kariską žinią, butent, kad, skaitant žinias iš Europos, reik nepamiršti, jog kiekviena kariaujančių viešpatija stengiasi užslėpti žinias, kurios jai yra neprielankios ir "padaidinti" žinias, kurios yra jai "naudingos".

Tas pats patarimas tinka ir dabar ateinančioms žinioms apie Rusijos revoliuciją. Pilnų ir abipusių žinių apie Rusijos revoliuciją begė mės čia Amerikoje negauname. Rusijos telegrafus ir krasą vado žinomasai Cera-telli, kairiųjų socialistų atstovai ir Kareivių bei Darbininkų Tarybų viršininkas. Todėl galima numanyti, kad žinių, kurios yra socialistams ir revoliucionieriams neprielankios, Rusijos cenzura dabar nepraleidžia, o kitas žinias, kurios jiems yra prielankios, jie gali ir "padabinti". Tas ypatin-gai visiškai matosi iš to, kad atėjusieji vėliausi rusų laikraščiai parodo daugelį tokių dalykų, apie kuriuos iš telegramų galima buvo visai kitaip manyti.

Nauji "Kankiniai". — Kilus Rusijos revoliucijai, įvairūs politiškieji kankiniai—kaip lietuvių, tap rusų — tapo paluotuti; sy-kiu su tuom dingo ir reikalingumas jiems aukas rinkti.

Bet štai yra naujas plianas: "Laisvė" rašo, kad ji "visuomet ragino ir teberagina neužmiršti Amerikos politiško kankinių, kurių skaičius tolydžio vis labiau auga ir auga".

Todėl pradėta ir tiems "kankiniams" aukas rinkti tarp li-tuvių.

Mes norėtume paklausti, koki-tie "kankiniai"—tėmykit, "kan-kiniai"—Amerikoje yra?

Amerika berods, nėra despo-tiška šalis, kuri kankintų už po-litiškas pažiūras. Už savo po-litiškus persitikinimus čia nie-kaš katogoj nestena, neigi ka-lėjimuse nekirmija, kaip kad buvo Rusijoje. Šios šalies tei-smai nenuteisia už politiškas pa-žvalgas, jeigu tos pažvalgos nėra lydimos darbais ir prasaktimais, priešingais kriminalistikiems ša-lies įstatymams.

Jeigu gi "politiški, kankiniai" vardu suprantama tokius "kan-kinis" kaip Perkuno, Bagočiaus ar Mo-kaus "bylos", tai prieš tokių kankinių vardo teršimą kiek-vienas turi protestuoti. Jeigu gi i, kitos pusės po šiuo vardu yra suprantama pacifistų, anar-chistų, ar socialistų veikėjais, ku-ris visokiais būdais ir po viso-kiais vardais mėgina daryti Suv. Valstijų valdžiai visokias klutis dabartinės karės laiku, tai mes norime mūsų žmones kuostipriaus-iai nuo to persergėti, nes to-kių aukos gali būti primestos kaipo aiškus priešvaldiškas žin-gonis, kaipo fin masivimas visokių priešvaldiškų "skymų" ir tuomet aukautojai ir abelnai lietuviai galėti patekti valdžios nuožiū-ron, arba įkliuti dar didesnėn bėdon.

Pagalios, didžiausiais šių dienų kankiniais — ir tai tikrais kan-kiniais — yra lietuviai, kurie kan-kinasi belaisviais, kurie badu mi-šta Lietuvoje, Vokietijoje, Ru-sijoje. Jiems reik aukų, kad juos nuo bado išgelbėtų, o su šio-vo visokiomis politikomis ga-lima palaukti ir toliaus.

Nebukit begėdžiais! Delei iš-siuntimo "Lietuvių Dienoj" su-riktų aukų "Darbininkas" klaus-ia:

"Kas-gi pagalios atsitiko su-tom's aukomis, kad jų nebe-norima (mūsų pabrunkta. "Liet.") Lietuvon siųsti?"

Kitoj vietoj tas pats kunigi-nis organas aiškina:

"Išsiuntimo pinigų reikalauja visa Amerikos lietuvių visuo-menė. Bet to reikalavimo visai nepaiso liberalų sriovės šulai, kurie šiadien prie Lie-

tuvių Dienos surinktų pini-gų stovi".

Kad surinktų aukų Centralinis Komitetas "nenorėtų" siųsti, ir būk tautininkai nepaisytų reika-lavimų, vadinasi, tyčiai laikytų tuos pinigus — tas yra gryn-a neteisybė.

O kadangi "Darbininkas", kaip ir kiti kuniginiai laikraščiai, apie tai pūkiai žino; kadangi jie žino, kad ne Centr. Kom., bet Ameri-koš valdžia yra sulaukusi tuos pinigus, bet visgi neatlaidžia visuo-menę tais melagingais įta-rimais klaidina, tai jiems negah-ma kitokio už tai vardo duoti, kaip tik hypokritiškų, begėdžių melagių ir farizejų intrigantų.

Po viso to, kas buvo pranešta Raudonojo Kryžiaus, Valstijos Departamento ir Centralinio Ko-miteto, tikėtai žmonės be krislo doros ir gėdos gali panašius įta-rimus daryti.

Panašios begėdystės ir pana-šiai žemos taktikos apipiešimui trūksta ir stipriausių žodžių. Ar reikia po to stebėtis, kad kitos sriovės yra pasiryžę ant peilių eiti prieš klerikalų partiją, kuri nesidrovį panašių įrankių savo politikai griebtis?

Atgal klampioja. Pusė metų atgal kaip tautininkai, taip iš-mintingieji katalikai dalis de-lis visas savo pastangas, — ra-šė, prašė ir kalbėjo, — kad pa-laikyti toliaus Centralinį Lietu-vių Dienos komitetą.

Kemėsinė frakcija, kuri užsis-tyrė Centr. Komitetą panaikinti, o jo skyrus išardyti, gvoitu šau-ke, kad "Viskas atlikta, viskas jau užbaigta ir Centralinis Ko-mitetas turi būti likviduotas, o Lietuvių Dienos skyriai išardyti".

Is dalies tas pasisekė. Kemė-sis padarė tiek, kad klerikalų sriovės atstovai iš Centr. Komiteto išėjo; kun. Kemėsio politiš-ko klapičiukas, Bielskis, pasigy-rė, kad jis pats vienas išardė

LENKŲ FLIRTAS.

Lenkai vis dar nenori duoti ramybės nei Lietuvai, nei lietu-viams. Atpenč, pastaraisiais lai-kais tarp lenkų politikų ir lenkų presoje patėmytinas nerviskas veiklumas, kurio mieriu prikabin-ti prie lenkiško vėžio atitrukusį Lietuvos klausimą.

Lenkų laikraščiai pastaruoju laiku yra pilni straipsnių, gyldenančių taip vadinamą Len-kiškai-Lietuvišką klausimą. Vie-nuose ty straipsniu patėmijama jau ne naujas mums griežtas rei-kalavimas, kad Lietuva būtina tu-ri priklausti Lenkijai "amžinos" Liublino unijos pamatais. Kituo-se straipsniuose ir planuose grie-biamasi kitokių, "švelnesnių" priemonių—mėginama taikintis, "prapažįstama" tiems "litwoma-nams" teisė būti neprigulmingais, bet išreikiama viltis, kad "broliai" lietuviai vėl suės kruvon su len-kais, naujas sutartis padarė.

Šitokiai lenkų "nusileidimas" paaiškinamas tuom, kad blaives-nis lenkų galvos jau bene pilnai suprato pilną grūvimą lenkų pi-rmojo pleno. Kėlimas iš numirusių Liublino ir Horodlo unijų yra chimera, kuri dar gali laikytis tikrai pilnai atbukusių lenkų po-litikierių galvoje.

Naujas planas yra daug švel-nesnis, daug "moderniškesnis", bet nėra, berods, nei reikalo mi-šėti, kad jis veda prie to paties tikslo, butent—kad galų gale gau-ti Lietuvą prie Lenkijos.

Kaipo pavyzdį šitos naujos len-kių politikos, galima paduoti ir se-kantį savo rusies "dokumenta".

Lenkų "Komitet Obroń Narodowej" (Tautos Gynimo Komite-tas) daro pastangas, idant pada-rius tarp lietuvių ir lenkų (gyve-nančių Amerkoj) savo rusies su-nartį Lenkiškai-Lietuviškame klaus-ime. Kiek teko girdėti, minėt. "Komiteto Obroń Narodowej" organizatorius, M. Gmernih, kreipėsi prie nekurių Amerikos lietuvių veikėjų (gal ir organiza-cijų) su pasiūlymu, kad lietuviai pasirašytų po žemiaus paduotu su-tarties projektu. Šitą akvą "do-

apie 60 lietuvių Dienos Centr. Komiteto vietinių skyrių.

Dabar ta pati klerikalų frak-cija gvoitu šaukia, kad i Cent-ralinį Komitetą būtų vėl atgal įleisti "pabėgėliai" — klerikalų atstovai.

Nieks jų neprašė išbėgti, nieks neprašys ir sugrįžti, negi ty "mar-notravny sunų" sugrįžimui niek-as riebių verskinių nesirengia spjauti.

O visas tas atsitikimas dabar parodo, kad kuomet prieš pusę metų Kemėsis su savo pakalikais būbniyo, kad viskas "jau užbaig-ta", kad "Centr. Komiteto dar-bas jau atlikas"—visa tai buvo humbugas ir melas, arba kvaila trumparegystė. Ar šiaip, ar taip, bet kunigėlis klampino savo par-tiją balon, o dabar prisieina at-gal klampoti.

Dėkingi belaisviai. Tėvynės Mylėtojų Draugijos organe "V. Lietuvniukų" randame paduota keletą laiškų nuo lietuvių be-laisvių, gavusių TMD. pasiūstas jiems knygas.

TMD. pasiuntė lietuviams, esan-tiems Vokietijoje, per pusketvir-to tukstančio savo leistų knygy, kurios tapo išdalintos į suviršum šimtą lagerių, kuriuose randasi belaisviai.

Gaila, kad negalima delei sto-koš vietos ty dėkingų laiškų atkurti. Nebagai belais-viai negali jomis atsidžiaugti; ki-ti rašo, kad nuo pat pakliuvimo nelaisvėn pirmu sykiu lietuvišką spausdintą žodį yra pamatę: pra-šo daugiau.

Kiekvienas TMD. narys, dėju-sis savo penktukus į šitą draugiją, turi teisę prie tos nelaimingų be-laisvių padėkos. Jo narystės centai atnešė šimtą, jo padė-— ir jam pačiam, ir belaisviam.

TMD. ir dabar leidžia visa kruvą ytin naudingų ir žingei-tojų raštų. Kiekvienas apšvie-tus mylėtojas, kiekvienas tėv-yninis turėtų prie jos prisidėti.

Tas pats bus ir čia Amerikoje. Joks reprezentatyvus lietuvis po-jokių panašiu projektu nepasira-šys, nes galų gale jis yra niekas daugiau kaip tik politiškas "trik-sas". Pasirašymas po juom visų pirmiausiai reikėtų, kad lietuviai pripažįsta, jog Liublino unija bu-vo padaryta iš "lygso noro," kas nesutinka su istoriškai teisybe.

THE POLITICAL ASPIRATIONS OF THE POLISH NATION.

The political goal of all the Poles is the re-establishment of a completely independent and free Polish State, under one, indivisible government elected by the nation on the basis of free suffrage exercised by all adult citizens without discrimination because of sex, birth, religion or financial station. The territory of the Polish State ought to include all the portions of the former Commonwealth of Poland, which was the first federal state in the world, formed through voluntary union based on the covenant of Lublin and Hadziacz, of the Polish, the Lithuanian and the Ruthenian (Ukrainian) nations. As a point of departure must serve the frontiers as they were in 1772 with a rectification which would take into consideration requirements of political nature, viz., that every nation should be free to decide on its form of government and its political allegiance. As far as the Polish question is concerned, this rectification means in practice, on the one hand the adding to the Polish State of the essentially Polish provinces of Upper and Lower Si-lesia and of Prussian Masovia, which did not form part of Po-lish territory in 1772 and on the other hand the granting to the Lithuanian and the Ukrai-nian nations of the right to either sever the political union with the Polish nation and to form independent states or to remain in the union based on a federal constitution amended in accordance with modern re-

quirements.

"We are through with you! Ne-sibaderiuokit apie mus ir duokit mums šventą ramybę! I jokias sutartis su jumis mes neisim kol Lietuva neturės pilnos nepri-gulimbės." Apie Liublino unia-sias, ar jų atnaujinimą taipgi ne-apnuokit, nes dykai tik savo lai-kią gaisinatė."

Šitą pasargą mes dedame, idant persergeti nekurius mūsų mažes-nes organizacijas ir draugijėles, prie kurių lenkai gali su šitokiais diplomatiskais "triksais" kreiptis.

Nesiduokit apsigauti. O jeigu kas jums būtų duota tokia propo-zicija—trupai ją atmeskit ir vie-tiniams anglų laikraščiams apie tai praneškit

Lietuviškai išvertus bus: LENKŲ TAUTOS POLITIŠKOS ASPIRACIJOS.

"Visų lenkų politiškuoj sieki-niu yra atnaujinimas pilnai ne-prigulmingos ir laisvos Lenkų valstijos po vieną, nedalinama valdžia išrinkta per tautą, pasi-remiant ant pamatų lygus bal-savimo visų suaugusių piliečių be skirtumo lyties, tikybos ar finansinio padėjimo. I Lenkų valstijos teritoriją (plotus) pri-valo įeiti visos dalis pirmuosius buvusios Lenkijos Rzecz-pospolitos, kuri buvo pir-ma federalė pasaulio valstija, sudaryta per lygso noro uniją, paremtą ant Liublino ir Ha-dziacz (?) sutarčių, tarp Len-kių, Lietuvių ir Rusinų (Ukra-jiniečių) tautų.

Atsiskyrimo punktu privalo būti rubėžiai, kaip jie buvo 1772 metuose su pataisymais, kurie atkreiptų domą į politiškai-legališkus reikalavimus, kaip pavyzdžiui, kad kiekviena tauta turi teisę laisvai pasiskirti sau savo valdžios formą ir savo politišką prigulmybę.

Kiek tas palyti lenkų klaus-imą, minėtas pataisymas prak-tikoje reikiška, iš vienos pusės, pridėjimą prie Lenkų valstijos, tikrai lenkiškų Augstosios ir Žemosios Silezijos (Szlazko) ir Prusiskos Mozurijos, kurios ne-buvo Lenkiskos teritorijos da-limis 1772 metuose, o iš kitos pusės, pripažinimas Lenkų ir Ukrainiečių tautoms teisės ar-ba pertraukti politišką uniją su Lenkų tauta ir sudaryti nepri-gulmingas Valstijas, arba pa-silikiti unijoj, paremtoj ant fe-deratyvės konstitucijos, pataisy-tos sulyg moderniškų reikala-vimų."

Kiek pamenamie iš pranešimų iš Stockholmo, tai tenai lenkų at-sovai buvo taip pat kreipęsi su-janašiu projektu prie lietuvių veikėjų, kurie jiems davė mandagų, bet lyginai ir griežtą atsakymą, kad lietuviai nieko bendro su pa-našiais "skymais" neturi turėti.

Tas pats bus ir čia Amerikoje. Joks reprezentatyvus lietuvis po-jokių panašiu projektu nepasira-šys, nes galų gale jis yra niekas daugiau kaip tik politiškas "trik-sas". Pasirašymas po juom visų pirmiausiai reikėtų, kad lietuviai pripažįsta, jog Liublino unija bu-vo padaryta iš "lygso noro," kas nesutinka su istoriškai teisybe. Antra, pasirašymas po panašios rūties "dokumentais" reikėtų, jog, lietuviai dar pripažįsta Liublino unijos gyvumą; kad jie pripažįsta jog toji unija ir dabar dar lietu-vius riša su lenkais (nes mat-mums būtų duota teisė "atsime-ti"), ir kad mes pripažįstame lenkams bent dalį teisės spres-ti apie Lietuvos likimą patiems, ar-bi bendrai su lietuviais.

Kitais žodžiais, lenkai, gavę to-kius lietuvių parašus, geistų pa-sauliui parodyti, kad Lietuvos klausimas yra pilnai, arba bent iš dalies naminis Lenkijos klaus-imas. Šitomu dokumentu jie norėtų pasakyti pasauliui:

"Žiūrėkit, lietuviai sutinka su ju-mis. Jūs, pasaulio viešpatijos nemurite reikalo sau galvų džiovin-ti Lietuviškai-lenkiškuoj klau-si-mu. Atidalinkit Senos Lenkijos plotus; iš jų sutvertkit Lenkų val-stiją, o jau mes patį tarp savęs namie susitaikysim."

Su tuo nesutiks jokis lietuvis nei jokis rusinas.

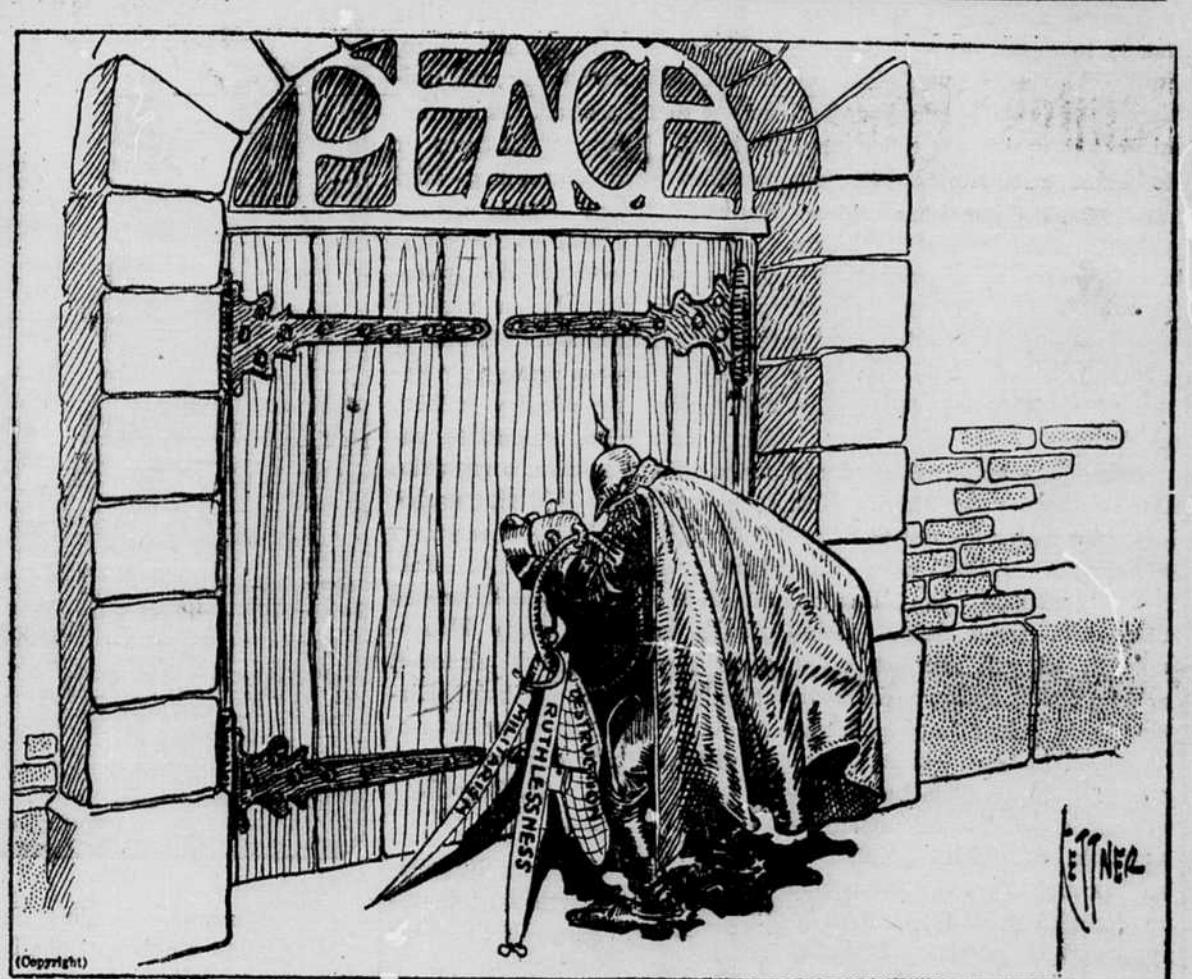
Lietuvių pozicij. sulyg lenkų yra aiški:

"We are through with you! Ne-sibaderiuokit apie mus ir duokit mums šventą ramybę! I jokias sutartis su jumis mes neisim kol Lietuva neturės pilnos nepri-gulimbės." Apie Liublino unia-sias, ar jų atnaujinimą taipgi ne-apnuokit, nes dykai tik savo lai-kią gaisinatė."

Šitą pasargą mes dedame, idant persergeti nekurius mūsų mažes-nes organizacijas ir draugijėles, prie kurių lenkai gali su šitokiais diplomatiskais "triksais" kreiptis.

Nesiduokit apsigauti. O jeigu kas jums būtų duota tokia propo-zicija—trupai ją atmeskit ir vie-tiniams anglų laikraščiams apie tai praneškit

"Za Niemen tam precz!"

BLOGI RAKTAI.
Kaizeris mėgina atidaryti taikos varus. Bet jo raktai yra nteisingi: prie taikos jis no-rėtų prieiti per Militarizmo, Peširdingumo, ir Naikinimo raktus, kuriais jis mėgina duris atidaryti.

MARGUMYNAI.

KA "X-RAY" SPINDU-LIAIS PAMATO.

Rockford, Ill. — Gerb.

Redakcija: — Kaip su peiliu ga-li arba naudingų daiktų padaryti, arba žmogų papjauti, taip ir su mokslu gali žmonėms arba daug-gero, arba daug blogo padaryti. Priklauso nuo to, ar ji geron, ar blogon pusėn apverssi.

Imkime mediciną, arba dak-tarystę. Kiek žmonijai gero ji yra padariusi ir daro, kuomet sąžiningi, teisingi žmonės ją pri-taiko. Ir kiek blogumų, kiek ap-gavysčių su jos pagalba pridri-ba tie, kurie iš apgavystės ir humbugų biznį daro.

Ne mokslas čia kaltas, bet tie apgavikai, kurie mokslą apga-vystėms panaudoja ir tie, kurie tokiems apgavikams gelbsti.

Kalbu čia apie "stebuklingus" apgavikus daktarus ir jų ap-garsinimus. Pamenų Chicagoje jie buvo prisisteigę visokių "dar-bu" "mokslu galerijų", kur žmo-nės kaip parsus skusdavo ir plik-us paleisdavo, dar ligas jiems įvarė.

Valdžia pagalios susekė juos. Uždarė Chicago visą tas "mo-kslu galerijas", o New York'e ir Philadelphiajį uždarė visokius jų "institutus" ir "klinikus".

Tai ką, ar pagelbėjo? Nevi-sai! Dabar tie sukčiai atsidarė sau savo "mokslu galerijas" ne-kuriuose laikraščiuose ir juose užriebius pinigus garsina ir rodo visokias mašinas—X-Ray spin-dulių mašinas, kuriomis jie esą kiauurai žmogų permato.

X-Ray spindulių mašinos yra geras daiktas, bet žinokit, kad tie sukčiai naudoja jas tik savo apgavystėms, kad iš jų pasku-tinį centą ištraukus. Tų visokių X-Ray garsinimas yra tik prisi-viliojimas jūsų, kad pamatyti, kiek jūs kiseniuję pinigų turite ir kiek jūs galima nuskusti.

Labai yra malonu, kad visi mūsų rimtesni laikraščiai, atsi-sakydami nuo uždario, neprim-dinėja tų sukčių apskelbimų. To-kius laikraščius lietuviai privalo remti, nes jie saugoja lietuvių nuo išnaudojimo.

Ir labai liudna ir peiktina yra, kad tarp mūsų laikraščių yra dar-keletas, kurie tiems sukčiams pagelbsti jų apgavimą biznyje. Kas kitam pagelbsti, tas pats yra apgavikas. Todėl ir laikraštis, kuris apgarsinimais pagelbsti sa-vo tautietį nuskriausti, nusukti, yra skriaudikas ir sukčius, nes viena partnerystė su sukčiais laiko. Lietuviai neprivalo tokių laikraščių remti ir privalo visur prieš tą sukčią biznį protestuoti ir kitiems tokių sukčių biznį ai-škinti.

Alb. R-šys.

KAM REIKALINGA DARB. TARYBA.

Brooklyn, N. Y. Gerb Re-dakcija:—Jūs daug tiesos esate, lia gvoita, kad juos persekioja, savo laikrastyje pranešė apie ta, neva Darbininkų Tarybą, kurią, bet juk, net ir socialistų logikos tveria p. Grigaitis ir kompanija, prisilaikant, valdžia daro lygiai

Turbūt jūs geras žinias turė-jote, o gal tik spėjote, bet užtai atspėjote gerai.

Vienas iš "draugu", kuris da-lyvavo privatiškoj "konferenci-joj", kuomet čia neseniai lankėsi p. Grigaitis, papasakojo, jog Gri-gaitis pats prisipažino "drau-gams", kad jis tveria Chicagoje tą neva Darbininkų Tarybą to-čel, kad Chicago socialistai ne-turi įtekmes tarp žmonių ir to-dėl, kad pakelti socialistų popie-ras reikėjo esą sutverti kitą or-ganizaciją, kad po kitu vardu (t. y. prisidengiant darbininkų vardu) galima būtų varyti socialistišką agitaciją.

Taigi iš to aiškiai matytis, kad "darbininkų" vardas tai tik m-š-kerė, ant kurios norima prisigau-dyti savo socialistiškai partijai daugians žuvų. Bet jeigu taip, tai kam jie dar žmones mulkina visokiais "darbininkais" var-dais? Juk tai aišku, kad čia po-litika ir politikieriai — daugiau nieko.

Draugo Draugas.

Virš minėto pranešimo patvir-tinimą randame ir "Kovos" num. 37-me, kur tulas Pr. Byksnys apie tą patį praneša. Mes manome, kad tikslas tvirtinimo taip vadi-namos Amerikos Lietuvių "Dar-bininkų" Tarybos yra ne vien tik agitacija už socialistų partiją, bet ir tam, kad p. Grigaitis galėtų pa-siimti i savo rankas lietuvių so-cialistų bosavimą, kurį jam iš-traukė iš rankos p. Kapsukas, ir kurio dabar jam socialistų sąjun-ga nenori pavesti. Kitais žodžiais tariant, tarp socialistų yra kova už v. dovystę ir p. Grigaitis, tverdamas Liet. Darbininkų Tarybą, orga-nizuoja buntą prieš Soc. Sąjun-gą, nelyginant kaip gen. Kornio-vas prieš Kerenskiio valdžią.

Redakcija.

GAL SOCIALISTAI TĄ PAAIŠKINS.

Socialistų partija Amerikoje iš-metė iš savo partijos burį užsi-tarnavusių ir senų savo veikėjų; apie jų socializmą niekas neabe-jojo, jų raštai ir knygos apie so-cializmą yra geriausios dalis socia-lizmo literatūros. Bet kadangi jų nuomonės kaslink dabartinės karės nesutinka su nuomone So-cialistų partijos dabartinių bosų, tai jiems nedavė laisvės savo nuomonei skelbti socialistų laik-raščiuose; jų raštų neprimdine-jo ir atmesdavo, kad žmonės ne-matytų ir nežinotų apie tai.

Taigi ar tas yra žodžio laisvė? ar žodžio laisvės mindžiojimas po kojomis?

Socialistų laikraščiai uždėjo žo-džio laisvę apinasrį, pažaboją ir leido skelbti tik tokias idėjas, kokios jų partijos bosams patin-ka, nes jie yra partijos valdžia. Suvienuytą Valstijų valdžia da-bar užgina socialistų laikraščiams, kurstyti žmones ir socialistai ke-džio laisvę, pažaboją, kad juos persekioja, kad valdžia laisvę žodžio naikina, bet juk, net ir socialistų logikos tveria p. Grigaitis ir kompanija, prisilaikant, valdžia daro lygiai

ta pati, ką daro socialistai savo loconoj partijoj.

Socialistai apžėjo savo laik-raščius ir neleidžia net savo drau-gams juose rašyti to, kas nesu-tinka su partijos valdžia. Jie iš-metinėja iš savo partijos tuos, ku-ris nepasiduoda jų partijos for-mališkiems nutarimams. Ir jie sa-ko, kad tas yra gerai, kad taip turi būti, kad to reikalauja dis-ciplina, nes be disciplinos negali gyventi jokia partija.

Labai gerai. Bet ir Amerikos valdžia, turėdama omenyje vi-os šalies reikalus, turi užlaikyti vi-sos šalies discipliną, ypač laike karės, nes jeigu partija be dis-ciplinos negali gyventi, tai tau-ta be disciplinos laike karės tu-ri žuti. Valdžia daro su socialis-tais ir jiems panašiais gaiva-lais lygiai tai, ką daro socialistų partijos bosai su savo partijos "miatežnikais". Jeigu Russell, Sinclair ir daugybė kitų žymių socialistų yra "miatežnikais" prieš socialistų partijos, tai socia-listų partija yra toki patis "mia-težnikai" prieš visą Amerikos tautą.

Jeigu socialistų partijos bosai sako, kad jie gerai daro, mesda-mi laukan savo "miatežnikus" ir apžabodami jų žodžio laisvę, tai valdžia taipgi gerai daro mes-dama lauk iš tautos savo "miatež-nikus" ir apžabodama jų laik-raščius ir burnas.

Bet mūsų socialistai yra navat-ni ir baisiai nelogiški. Jie rečia taip: "Kada mes savo draugus metam iš savo partijos ir apžabodam jiems burnas, tai mes darom gerai, mes už žodžio laisvę kovojam, o kada valdžia karės laiku neduoda mums rekti ir pliaukšti, kas tik mums ant sėlių užsena, tai ji yra despotas, ji žo-džio laisvę naikina".

Ne, vyrai, taip negalima! Jeigu jūs noritė tikros laisvės, tai duo-kite ją ir pas save, patis jos pri-šlaikykite! O kada jūs pas save namie esat despotai ir laisvės naikintojai, tai jūs neturite teisės skustis ant kitų vien tik už tai, kad jie neleidžia jiems są-žiniai, ar nesąžiniai kaizerio pa-gelbon eiti. Nes kiekvienas jūsų žodis, keliantis suirutę ir betvar-ke, nėra šios šalies naudai, bet kaizerio naudai. Savo agitacija jūs norite padaryti ir Ameriko-j tokią "tvarką", kokia dabar pa-sidarė Rusijoje, kur toki patis agi-tatoriai, kaip jūs, baigia Rusiją prapultin varyti.

Laisvė visiems turi būti lygi, ir laisvė tuomet naudinga, kada ja protingai mokama naudotis. Pilnos, neapbrėžtos laisvės, kad kiekvienas galėtų sau daryti, kas tik jam prisipaunoja,—tokios laisvės nebuvo, nėra ir nebus.

Priežodis sako: "Tavo laisvė baigiasi ten, kur tavo kaimyno nosis prasideda", kas reiškia, kad tu su savo laisve gali tik taip toli eiti, kol savo kaimyno, kito žmogaus, tokios pat laisvės neuž-gausi.

Garnių Dėdė.

St. Simkus.

Gamtos Prieglobstyje

Skiriu gerbiama B. K. Balučiui.

Mielasai. Turbut jau žmogaus yra ingimta, kad jeigu jis pamato ar išgirsta ką nors gražaus, malonius, tai tuojais savo artimiesiems sako: "ana, ve, žiūrėk, klausyk, kaip gražu!" Jeigu žmogus neturi užtekintai tokių kam gali pasakyti "ve žiūrėk", "ve klausyk"—jis jaučiasi lyg apieistų, liudnu.

Medis tiesiai, augščiau auga—griovė; gėlė gražesnė, margsnė—darželyje; žuvė, tū drąsiau plaukia—burtyje, — ir žmogus gyvenis, stipresnis — tarp draugų.

Tu esi vienas iš mano haugų artimų draugų. Iš miesto dundėsį į tyrą gamtą pakliuvęs, matau gražių vaizdų, vaidentųjų gražių dainų girdžiu — tat aną instinktyvi "ve žiūrėk", "ve klausyk" ir tave kreipiu, noriu pasakyti ką regėjau, ką girdėjau, kad atsiskyrus, savo naujo draugo taip greit nepamirštum.

Kada man, Lietuvos sodžiaus vaikui, eilę jautriškos jaunystės metų reikėjo praleisti mokykloje, dideliuose miestuose—stiprumą, paraginimą mokintis, išstvermę kentėti nedidelius ir nepatogumus suteikdavo mintis, kad ateis gugužės mėnuo, aš visą tą dundėsį palikęs skirsiu pas savus į Lietuvą, į sodžius. Nuo upeluko prie upeluko, nuo kalno ant kalniuko bevaikščiojau, manau sau. Ši svarką, batus, o ypač tą kietą apikaklę į pasulę nusiėmė. Basas, vieniškas, "plonos drobės marškinėlius" bevaikščiojau ten, ten ir ten.

Taip pamaži prisimindavau ir lyg prieš akis matydavau visą sodžių, apeliškes, giraites, upes; laukus, daubas — daubukus, kelius ir takelius.

Nuo vasario mėnesio jau kas kart kankiau aplankydavo mane ilgėsis, prisimindavo gimtinės vaizdai. Vaidentuvėje juos išauki į Varsavoj ar Petrąpily, budavo, belaukiant gegužės, besvajojant; kai kada jautiesi lyg ant Serečios pilkalinio.

Su kokių pasigailėjimu žiūrėdavau į visus, kurie likdavo mieste, o ne sėdavo į tą traukinį, kurs mane tuoj vėl Nemuno link. Stebėdavau: kodėl jie neverkia?

Pradilusius kelnaites, kiaušius batus, nedavagytas dienas — pamiršdavau; vieną težiūjau: Kai gegutė užkuos, Nuramins širdelę.

1914 metai buvo paskutiniai mano studentavimo metai, paskutinė vasara Lietuvoje gamtos prieglobstyje praleista ir pradžia didelių Lietuvos nelaimių ir jos vaikų sunkių vargų.

Tie sunkūs laikai kiekvienam lietuviui užėjo ant pečių po kryželį; gavau jį ir aš. Ne važinėjimus, kalbėjimus, darbą aukų rinkimo skaitan kryželiu. Ne. Per du suviršum metų būti "svečiu" vašinamui cigaris, degtinė ir alus; reikalingumą, kaip "svečiu", taikintis prie mažne kasdien naujų "šeimininkų" ir būti vienu laukiamu kitių šūnimis pjudomų,—tai skaitau kryželiu pečius išlenkiančių. Jiegas laikyti įtemptomis, stamprų veikimą testis, ir matyti, jog tasai gegužės mėnuo, ką mus į Lietuvą parvadin naujų įiegu prisikuoti, toli, toli dar — man dar naujiena: neįprates, ir todėl, nešdamas savo "kryželį" tankiai suklumpu: paisau.

Pakliuvus į politiską kermošį, sunku iš karto visą atspėti, apkaunuoti.

— Stai musų prekės geriausios ir pigiausios! — O musų da geresnės, da pigesnės! — Jie visi meluoja, prekės "falšyvos"; musų tai tikrai geros, nes importuotos iš "krajaus".

Prityręs expertas gal ir apkaunuoti išysk jį "prekes", gi neprityręs jautiesi, lyg tas pasakiskais raitelis ant kryžkelio su parašu:

Eisi tiesiai — žirgą pradžudysi, Suksi į dešinę pats pražysi, Į kairę pasuksi — su žirgu prapui.

Tokiam sukuryj bebūnant, vien riksmas, klišmas spiegia ausyse ir užtelbia niuniavimą mano angelo-muzos vingių-vingiuotas dainų-daineles. Dirksnius lyg tampoje kas tampo. Mažiausia skriauda, neteisėybė atrodo begalinės svarbos; rodos: ir Lietuva ir visas pasaulis žūsta; bėgtum, kai ta peliukė, ir šauktum: "sesės, sesės dangus griuva!"

Užtat po trijų metų tokio kermošiaus pakliuvus į kalnus, į miškus — į gamtos prieglobstį, jautiesi lyg tas jaunikaitis pasakoje, ką užnigo namie, o pabudo "karalių sodne".

Dar vos švinta, o jau paukštukai čir-čir tave žadina kelti. Pusbasis, pusplėšis, palaidomis kudlomis išėsi į kalnus, viršūnės kalnų jau pauksnuotos, pakalnė—dar tamsoka. Lyg bijausi, kad saulė neuzmirštų apšviesti musų namą pakalnėje, ir norisi su piemenutkais susukti:

— "Saulute, močiute
Musų šalin, musų šalin,
Tamsioji naktelė—
Gudų šalin!"

Pamaži, pamaži medžių šešėliai darosi t's trumpesni, lyg, rodos, dideli kirmėnai, išvydę saulę, bėga į mišką pasislėpti. Saulutė pasveikins, primins, kad musų mažos šeimynėlės neužmirštų; prisiguogavęs, prisimėkeriojės grįžtu namo ir, dar septinta valanda, o jau dantis krapštai.

Pažvelgus per langą, išėjus pievutėn, matosi, jog saulutė retik ką mus neužmiršo, bet rodos, ji visa atėjo pas mus; šviečia tik mums v'niems, tai lomai, kur mus namukas ir tom pusėm kalnų, ką i mus žiūrė. Tai pašildys, pakaitins iš vienos pusės, tai atsiksūs iš kitos, kad visas namukas įkaistų, kad visos žolelės saulutę išsvystų.

Taip tylu, ramu, ausyse taip švelnu! Po pievas, po kalnus vaikščioji atsargiai, rodos, bijaisi, kad

nepabūstų tas dundės, trukšnas, kurio ausys taip bijo. Gražu, negali visko apimti, norisi gerėtis tuo, tuo ir tuo. Ir paukštukų giedant norisi paklausti, ir upeluko šale čurliant; ir uoga nuskinti ir žuvytę sugauti.

Dirksniai suerzinti ramumo neduoda: rodos, ten, kur kas tai yra labai svarbus, ten tave šaukia; rodos, reikia bėgti, greitai bėgti. Bet užsiūri ir čia-pat stovintį aukštą medį, kurio nusiūris šaka išpaļengvo linguoja ir lyg sako: nusiramink, nusiramink!

O Gamta žaloji, matušė mano, ramybės; sveikatos Tu skleidėdėl!

Graži Tu esi! Tavo žalia spalva mano akį ramina; Tavo darželių-girių tylus šlamėjimas mano ausį maloniai kutena; Tavo ašaros—rasos mano žaizdas gydo; Tavo gyslių šaltas kraujas—tyras šaltinėlis, mano širdį gaivina!

Galinga Tu esi!

Miestų dundėsiuose tarp milijonių žmonių sukinausi ir jaučiasi lyg tyruose apieistų, gi čionai: Tu, aš ir svajonėlės mano—ir jaučiosi, kaip kukdikėlis pas motušę.

Gera Tu esi!

Po išsikėlusio medžio pėvėsiu kiaušį dienelę prasidėjum, prasivoliotum.

Augštylinku atsigulus, gražu dangun žiūrėti, kaip debesėlis debesėlį veja. Stai debesys pavydale uolos plaukia; uola tuoj pavirto į kuprunagarį ištiesus per pusę dangaus; kuprunagaris persikeitė į keistą milžiną—žmogų su daug mylių ilgio barzduke; žmogus pavirto vėl į ką-tai neturinio ant žemės sau panašaus.

Ir pamanai, jog milijonai metų kai tie debesėliai plauko viršū žemės kas valandėlė kitokioj formoj, kuri niekad neatsikartoja ir neatsikartos. Rodos ten aukštai sėdėtų virš-genijus artistas, kurio amžinai neilstantioj vaidentuvėj vis naujos ir naujos gema formos ir jo amžinai neilstanti ranka iš debesėlių vis naujus veikalus lipina.

Atyda, lyg neturėdama kitko veikti, ką akys pagauna, ką ausys išgirsta, akymirkniui perduoti sielai, kurioje viskas atranda savotišką atbalsį, kai Lietuvos pusnyuose plovėjų daina.

Panorėsi dainuž, vaizdelį sunerti—motyvai, min'is buriais "apstoja" ir, lyg mergaitės savo gražumą rodydamos, prašyte-prašosi: "ir aš graži, mane pamk, į žmones išvesk, man nusibodo padangėms skrajoti; leisk man ant žemės pavezėti, tegul pasigėri manim." Ir renki, ir skiri, lyg senovės žaliarėlis Prūsų žemę užkariavęs:

Dieverliui drutą,
Broleliui bagotą,
Kuogražiausia, kuomeiliausia
Pats sau pasiskirsiu.

Parašai dainelę, vaizdą—da žiuri, taisy, dainini; kai mergaitė vainikėlį pin, dabini. Medžiai, kalnai, debesys, upeliai padeda tau savo parinktąjį aprėdyti.

Užsilipi ant kito kalniuko—vėl viskas kitaip atrodo: ana, didysai kalnas, su visais tais "mažinkais", pirma, kai žiūrėjai nuo ano kalniuko, atrode, lyg didelis tupintis lizdė paukštis, matai ir gražią aukštą medžių skiauturę, gi dabar, kai žiuri iš čion, tas pats kalnas—krokodilius. Ve, jis, rodos, tuoj puls ant ano mažuko ir prarįs jį. Nuo šito kalniuko ir debesiai kitaip nudažytais atrodo ir išsiskirė dviejų upelių čurliėjimą girdi.

Kitoki vaizdai—kitoki sielų atspindžiai. Kitos mintys, kiti jausmai tave apima. Rodos, išstatė kas begalybes panoramų ir nuo kiekvieno kalniuko, pakalnėlės vis ką kitą, naują matai.

Nueisi į giraitę—ir ten greit neisiesi; kad ir norėsi, greit neisiesi, takus sumaisys, subkaidins—tuoj pažins, kad čion svečias esi,—kol visą išžiūrėsi tą gražią šeimynėlę, giraitę. Sutikęs savo seną pažįstamą, beržą, užkalbinsi: "Na, o tu; berželi—svirvonėli, ką gi tu čia veiki, ar ne nyku čia tau vienam; be draugų?" "Ho-ho-ho-ho!"—nusikvatos giraitė: "Mės visi čion gyvenam broliškai: gražiai ir linksmai; mės ne taip, kaip jus, žmonės, nesipešam, nesismaugiam. Ana, ve: ir plonutis karklas su mumis drauge auga; ir aržuolas drutasai: ir papartis; ir avietelė. Mės visi iš to kalnelio išsiimam ir dar asvo svetliūs uogomis pavaisinam. Laukrose švilpin, keleliai dunda—mės ramiai sau šlamam; pakils vėjalis, pradės mus siubuoti—susi kabinam ir drauge sudejuojam".

Eisi toliau—kita giraitė į svečius, ant uogų vadiną; pamosi ranka ir—"ryto, ryto, giraitė"—pasakysi. Ten vėl da nepažįstamas šaltinėlis augstai iš kalno šokdamas juokiasi, rodos, tyčia kad tik patėmėtum ir ateitum pas jį. Bet pamanai: "ryto, ryto, šaltinėli, nes saulutė jau slapstos ir nori pabėgti nuo musų."

"Ot da pagausiu aš tave!" manai ir kabiniesi į artimesnį kalną iš kur saulutė vėl matai. Iš čion pabėgs—ritiesi dar į aukštesnį kalną ir t.t. Taip kukdikėlis, bepradedas vaikščioti po seklyčią vejais, gauda savo matutę. Galų gale užsilipi ant augščiausio apeliškesio kalno ir nuo čion parandusiai saulutėi jau "sudię" pasakai.

Saulutė nusirito už kalną—ir liudna, liudna širdutei pasidarė. Nei iš-sio, nei iš-to atsiminiau kaip mane da nedidelį matušę atvežė į miestą — į Kauną ir paliko pas "darektorij" mokintis, o pati sėdo į garlaivį ir Nemunu važiavo namo, į Serečią. Aš bėgau kaip drutas Nemuno krantu, vijausi garlaivį; matušė stovėjo prie krašto garlaivio, apim rankom kaž-ka baltu prie vėjo spaudė ir lingavo, lingavo, kaip lendrelė. Garlaivis, kaip ta saulutė,—pabėgo: aš vienas ant kranto Nemuno likau ir atsisėdęs ant akmenuko gailiai galilau verliau.

Paniūręs, paskendęs mintyse grįžti pakalnėna. Blikst! sužibęs žvaigždutė, blikst sumirgęs kita, tre-tis ir atsiminimai pergyventų laikų vienas po kito

Lietuviai Kareiviai.

KAREIVŲ PASISEKURACIJA ISLEISTUVĖS "NAUJOKŲ" IR PENSIIJA.

Atstovų Butas perleido bilių, kurio mieriu yra aprūpinti kareivių ir jų šeimynų buvį.

Sisai butas, šis vienos pusės nuskiria kareiviams pensijas, o iš kitos pusės duoda jiems progą apdrausti savo gyvastį "insurance" kompanijose nepaprastai pigiomis kainomis.

Pensijos šeiminioms. Su-lyg biliaus, kareiviui mirus, arba palikus visai netikusiam prie darbo, šeimyna gautų nuo \$20 iki \$70 į mėnesį ir "insurance". Atsitikus gi sunkiam sužeidimui, kuris padarytų kareivį netikusiu prie darbo, patsai kareivis gautų pensiją nuo \$40 iki \$100 į mėnesį. Pensijų lentelė išrodo šitaip: Kareivio našlė gaus \$35 į mėnesį; su vienu vaiku — \$45; su 2 vaikais — \$52.50 ir po \$5 į mėnesį už kiekvieną vaiką daugiau iki 4 vaikų.

Vaikas likęs be motinos gaus \$20 į mėnesį; du vaiku — \$35; tris — \$45 ir po \$10 jeigu jų būtų daugiau (bet ne daugiau 5 vaikų).

Sužeistas kareivis reikalaujantis "nursės" priežiūros, gaus po \$20.00 į mėnesį, apart savo pensijos.

Kareivis, netekęs abiejų rankų, kojų arba akių, gaus \$100.00 į mėnesį per visą savo gyvenimą.

Apsidraudimas. Apart to kiekvienas kareivis, lygiai kaip ir pilietas, turi teisę apsidrausti savo gyvenimą kompanijose nuo \$1,000 iki \$10,000, už labai pigų atlyginimą — už \$8.00 premijos už kiekvieną \$1,000 apdraudus. Taigi kareivis, mokėdamas \$80 premijos, gali gauti apdraudimą už \$10,000. "Insurance" kompanijos stipriai tam priešinosi, bet valdžia pagalbos jās privertė sukikti; mat \$8.00 už tūkstantį apdraudus padengia visus kompanijų iškašius, bet nepaliekia joms pelno.

kila, kila ir apsiaupia tave. Rodos, iki šol jie klajo po girias, padangėse bejieškodami manes, ir tik sužilusios žvaigždutės—kelrodėliai vieną po kitą juos atvedė pas mane. Vos naujos žvaigždutės umirga—vis nauji atsiminimai atskrista.

O sveiki, sveiki, palydovai mano! Ir tu, piemenuk, su tarbute ant pečių, glauskis arčiau: pažtu aš tave, pažstu; ir jus, mano žasiukai, tiuliu-liu-liu eikit šur; mano gimtinė, pakrypus bakulė, visos sodžius, kur aš augau,—artyn, artyn! Ir jus: plovėjai traukit:

"Nepapustęs dalgelio,
Nepapjaisi šienelio,
Valio, dalgeli, valio!"

Ir tu iš mano gimtinės giraitė, ir tu čia stoki ir su plovėjais "valio, valio" traukit—stipriau! Tylina, tyliau, ot taip, pamažu... O tu, senute, girk; pagirk mano dainuotojus, sakyk "tai dainuoja, tai gražu: tai pakels, tai nuleis, tai pakels, tai nuleis." Ir draugai čion? O mirgėkit, mirgėkit, žvaigždėlės, ir visa Lietuva man čion atveskit! Jau ne vienos gegužės mėno praėjo, o aš vis negaliu en sugrįžti. Mirgėkit, žvaigždutės, mirgėkit!

Ir mirga žvaigždutės, ir eina, slenka atsiminimai, lyg dvasių legijonai, lyg debesėliai pažangėms vis naujai ir naujai persikeisdami, galvėlę svaigindami, širdelę graudindami.

Stai atskriejo dainelės, kurias eilę vasarų po Lietuvą rankiojau, kai sesutė vosilėles laukuos. Lyg aniolėlis, lyg paukštytėms pavirtusios aplinkui čiuha-ulba, gieda-dainuoja apie kadaisi-kadaisi Lietuvos sodžių gyvenusių mergaitės ar bernioko džiaugsmus ir vargus, apie jų tėvelių "margus dvarus" su

"Variniais varteliais,
Zerkolo langeliais"

apie Jovarus dangų remenčius; apie žirgelius, ką "į pusantros valandėlės šimtą mylių" nuneša; apie užburą šalį, kur aržuolas tėvelį, gegutė močiutę pavaduoja, kur

"Šimty, šimtai baltų gulbių
Ezerėly plauko"

Arba kartos, gražiai išvadžios, ką susutė į kvietkeles brolis į žirgį kalbėjo. Rodos, visų atstumtos, subartos, jos atskrydo čion į Pennsylvanijos kalnus pas mane pagelbos prašyti: naujo rubo, kad naujai padabintas vėl jas pamylėtų, kaip kadaisi jos buvo mylimos. Žino, kad jas myliu—na, ir pradės rokuoti, gerintis:

O kaip mės augom dvi seserėlės
Pas savo motinėle,
Tai mės bujojom, tai mės žydėjom,
Kai darė lelijėlės.

Toji savo pasakaitės dar nepabaigė—jau kita pradeda:

Kai mės buvom du broliukai
Abu neženoti, abu neženoti,
Mės turėjom po žirgėlį—
Abu pobalnoti, abu pobalnoti.

Neprabaigė rokuoti kaip gražus, greitai tie žirgeliai buvo, kaip gražiai pobalnoti—tuoj kita pradeda

CHICAGOJE.

Chicagoje ant Town of Lake ir ant West Side draugijos ir pabūstami surengė išleistuves lietuviams, išvažiuosius šią savaitę į kariūnė į Rockford, Ill. Town of Lake ir Bridgeport kolonijų "naujokai" išvažiavo į creitą serečią; gi West Side kolonijos—šią pėtnyčią.

Ant Town of Lake išleistuvių vakarėlį lietuviams surengė Paltos Rožės Atletiškas Klubas, pereitą utarnišką.

Vakaro rengėjais buvo Naugžemis ir Zalpis.

Tarp vakaro kalbėtojų buvo J. Eljoshas, J. Bačiūnas ir Zalpis.

Kariūnėn išvažiavo šie lietuviai:

Jonas Maidunas
K. Naugžemis
Jonas Vidmontas
Aug. Damanas
B. Letukas
Julius Gasparas.

Visi yra Baltos Rožės Klubo nariai ir klubiečiai pridėjo savo draugų neužmiršti ir kariūnėnėje.

Ant West Side sumanius p. Bagdžiūnui visos vietinės draugijos su dideliu širdingumu nutarė surengti savo vienuoliam išleidimo vakarėlį, kuris atsi-buvo pereitą serečią Meldadzo svetainėje. Čia taip pat buvo prakalbų, įvairių dovanėlių naujienas kareiviams ir širdingi vėljimai atsisveikinant. Kalbėtojai ragino lietuvius nepamiršti savo tautos, aiškinti amerikonomis apie Lietuvą ir jos troškimus ir augstai laikyti lietuvių vardą pagarloje.

Iš šios apygardės išvažiavo Rockford sekanti lietuviai:

Ulis Mikolas
Jovaisa Antanas
Krasovskis Vincas
Giniūnas M. Jolias
Kulbis Juozapas
Malichius Domininkas

išvadžioti, kaip broliui į kardužę prireikė joti, kai žirgas "nusizvengė vėlai vakarėlį", kaip brolis žirgą ramino:

Nežvengki, žirgeli,
Tėvelio stailėlį,
Negraudink močiutės
Augštyjam svimelyj...;

kaip "švintant aušrelei" sunus išėjo, močiutę ramindamas:

Neverk, močiute,
Neverk sengalvėle:
Kaip išjosi, taip parjosi.

Jei neparjosi...
Karaliū pastosiu,
Vilniaus mieste vajavosiu.

Tai vėl kita papasakos, kaip brolis per lauką jojo: Per laukelį jojo—
Kelėlis dundėjo,
Kur pakliudė akmenėli—
Ugnelė žerėjo.

Kita apsakys ką veikė sesutės:

"Po kalnelius vaikščiodamos,
Žemuozeles rankiodamos,"

padejuos, nusiskys už našlaitę pievoj sienelį grėbėdė:

Ne tiek aš grėbiau,
Kiek gailiai verkiau,
Ant naujo grėbelio
Pasiremdama.

Jos papasakos kas atsitiko "tamsioj naktelėj, žalių girėlėj"; beaustant aušrelei" ir "nusileidžiant saulelei".

Tos dainužės-aniuolėliai, toj užburtoj šalyj, matyt, visad viską tėjio, viską matė, girdėjo, ir dabar, po pasaulį skrajodamos, visiems, kas tik jų nori paklausti, vingiuodamos, dainindamos viską apskatinėja ir kviečia, kviečia gėrėtis juomis ir jų, tų dainelių, slaptiną gimtine...

O bėkit, dainelės, toliau, toliau: pas kitus, pas kitas—aš jus jau, jau neužmiršiu! Ir rodos, taisos, stoja į eiles. Stai "Tamsioj naktelėj" pirmoji, paskui ją kitos, kitos ir galų gale į "Vargelio" uodegaitę įsikilo akutėmis žaizdama štukorka:

"Oi tu mane myli,
Tu mane daboji.
O aš tave nelabai:
Kam tu pypkė rukai!"

Ir nuskriejo. Mintys paviliotos plaukia į dainučių gimtines: drėgnos blakstienos merkiasi; žvaigždėlės, rolos, gesta; vejuosi dainelės, rodos; atėjo laukiamasai gegužės mėno ir skubinuosi į panemunes...

Kalnu prabėgdamas lyg milžinas-driežas, traukinyis sučiskė: pasijutau ant akmenio besėdį. Einu išlėtis. Tai lyg dainužės, lydėdamos, vėl liudnas ir gražias pasakaites vingiuoja, tai lyg juokdamas kalne šaltinėlis ir ant kalno giraitė primena, jog žadėjau rytoj juos atlankyti.

Susquehanna Co., Pa., 25 d. rugpjūčio, 1917 m.

Paplauskis Juozapas
Bernatavičius Juozapas
Petrauskas Jonas
Tirkšlis Vladas
Jordaus Antanas
Katarskis Stanislovas
Adomaitis Andrius
Riškus Juozapas
Liberis Jonas
Petraitis Pranas
Lindkevičius Stanislovas
Laugaudas Jonas
Sekantiems vyrams duota pra-nešimas, kad būtų prisistūse išvažiuoti:

IŠ AFICIERŲ MOKYKLOS
FT. SHERIDAN, ILL.

Pereitą nedėdienį atsilankė Redakcijoj p. Pranas Kibartas, pastojusis į aficierių mokyklą Ft. Sheridan. Atvyko saulės apde-ges, tarsi indijonas.

Pasakojo, kad darbo turi užtek-tinai; kelia pusiau šestą ir su ma-žomis pertrankomis mokinasi ir dirba net iki 9 vakare. Jaučiasi eą puikiai: apetitą turi, kad ir į jūtį galėtų suvalgyti. Maistą duoda gerą. Tarp mokytojų y a ir francuzų, tyčiai atvykusių iš Francuzijos armijos.

P. Kibartas pasakojo apie "nau-jokus" aficierius ir Lietuvą. Esą labai mažai kas žino, kas toji Lie-tuva ir kur ji yra. Taigi p. Ki-bartas vitn vakarą ant lentos na-piešė žemėlį, parodydamas, kur Lietuva yra ir kartu davė maž-į lekcijelę susirinkusiems amerik-onams apie Lietuvą, apie jos gy-ventojus, apie jų troškimus ir t. t. Sako, labai akyviai klausėsi ir daug jų uždavinėjo įvairių kla-usimų.

— Dabar mano "kompanijoj" nėra nei vieno, kuris nežinotų apie Lietuvą—užbaigė p. Kibartas.

Aficiero rangą p. Kibartas gaus ateinantį lapkritį.
Iš Chicago šią savaitę išvažiavo dar sekantieji lietuviai:
Stasys Drangelis.

A. L. T. SANDAROS KUO-POMS IR NARIAMS.

Pereitą žiemą, sausio mėn. su-sivaziavus Sandaros valdybai New York, nutarta išleisti A. Rimkos parašytą brošurėlę apie ALT. Sandaros pradus (principus). Dabar esančios valdybos tas reikalas buvo atnaujintas ir perleistas per apšvietos komisijos narius, kas pataisyta, ir nu-tarta spausdinti 5000 egzemplio-rių. Ir šiomis dienomis jau atiduota spausdinti "Ateties" spau-stuvei. Darbas bus atliktas kuo-geriausia ir nariai ir šaip visa musų visuomenė susilauks gražų leidinį. Taigi norėčiau, kad da-bar musų kuopos, ar pavieniai nariai ir šaip knygynai užsisa-kytų. Musų Sandaros kasa nėra didžiausia. Spaudos reikmenįs labai brangios, taigi pinigų iš-leidimui reikia nemažai. Kny-gelės bus pardavinėjama kuoma-žiausia kaina, t. y. po 10c egz., taigi kuopos ir nariai turi jau dabar užsisakyti ir prisijusti pi-nigus pas savo sekretorių St. Mo-ckų, 194 Athens st., So Boston, Mass. Šio leidinio mes turime kuodaugiasia išplatinti tarp lie-tuvių, nes tai vienintelis veika-lėlis, kuris nuosekliai, nuodugniai, aiškiai išgilvėna demokrati-jos pradus; tai veikalas, kur-is kiekvienam duos aiškų supra-timą, kas tai yra Amerikos Lie-tuvių Tautinė Sandara ir t. t. Kuopos ir nariai turi nesnausti, bet dirbti demokratijos darbą, šviesti savo bendrus, platinti sa-vą literatūrą. A. Rimkos bro-siūra — "Kas tai yra ALT. San-dara" turi rastis pas kiekvieną lietuvį.

Taigi svarba yra dar tame, kad išpardavus šį leidinį ir su-rinkus pinigus, ALT. Sandara vėl tuoj išleis pora gerų musų poli-tikos ir kultūros veikalų, kuriuos Apšvietos Komisija gamina.

Taigi prie darbo!
J. Sekevičius,
ALTS. Apšvietos Kom. narys.
P. S. Gerb. Sandaros sekreto-rius teskelbia musų spaudoje kiekvienos kuopos užsakymą ir egzempliorių skaitlių, kad maty-tume, kurios kuopos dirba. J. B.

CENTRALIO KOMITETO
APYSKAITA.

Savaitė nuo rugpjūčio 13 d. iki 20 d. Mėnesinės Mokestis iš Racine, Wis. — M. Kasparaitis 50c. J. Baukus 25c. St. Statke-vice 25c. P. Atkučiūnas 25c. Mėn. Mok. F. W. Naikelis, Stam-ford, Conn. \$3.00. Mėn. mok. Maude Christians iš Northamp-ton, Mass. \$2.00. Iš viso — \$6.25

Savaitė nuo rugpjūčio 20 d. iki 27 d. Mėnesinės aukos iš

Binghamton, N. Y.: Po \$1.00 P. Šaučiulis, K. Kučinskas: Po 50c. J. Zakarauskas, A. Adomai-tis. S. Žilias, A. Liepa, J. Ali-sauskas, A. Rustekis, A. Garue-kis: Po 25c. J. Stanislaivičius, M. Dobrovolskienė, J. Zakaraus-kas (už 2 mėn.) Viso \$6.50.
Surinkta per namus. Bing-hamton, N. Y. \$30.10 Aukavo šios ypatos: Po \$1.00. K. Krebe, F. Duroib,

KARĖ IR UKININKAI

Kurios laikuose daugiausiai pinigų plaukia dirbėjams amunicijos ir ukininkams? Nors Amerikoje ukininkai visados gerai stovėjo, bet niekada jie neturėjo tokių uždarbių kaip šiandien.

Jei tau nusibodo būti pastumdliu dirbtuvėje, jei tau apėmė tavo šeimynos ateitis, jei nori pastoti į eilę neprigulmingų laisvųjų, tai eik ant ukes. Gal pradžiai ir su mažais pinigais.

Tarpe gerai gyvenančių lietuvių, šiaurinėje dalyje, gražioje Louisianos valst., krašto, kur ukininkai kasmet nuima nuo dviejų iki trijų pelningų derlių, mes duodame progą ingyti gerą žemę ir geras ukas net be didelio žmogio.

PASINAUDOK PROGA! Aprūpink savo ateitį ir sveikatą! Nebuk pastumdliu per visą savo amžių. Pastok į eilę išdirbėjų ir buk neprigulmingas! Pamatyk kaip lietuvių gyvena ukose—ir matysi, kad į fabriką jau nenorėti grįžti. Visas žinias apturėsi dykai, rašydamas pas:

SOUTHERN LAND COMPANY
(Not Inc.)

814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILLINOIS

Seimas Parodė Lietuvį Nesubredimą.

Susiskaldymas Rusijos lietuvių seimo, laikyto Petrograde, negalimas susitaikinti svarbiausiu klausimu—delei Lietuvos laisvės, padarė skaudų įspūdį ant lietuvių—kaip ir Amerikoje, taip ir Europoje. Ir ne tik ant lietuvių—padarė blegą įspūdį bet ir ant svetimaucig, lietuvių draugų.

Nekurie Svedijos laikraščiai pavyzdžiui, didžiai apsyvylė lietuvių, kaip apie tai rašo „Santareje“ Ignas Jurkunas-Seimas, lietuvių igaliojimas Stockholm.

Kreipdamasis prie Rusijos lietuvių kaip ir su atviru laišku, jis daug teisybės pasako. Svarbesnė to laiško dalį žemiaus paduodame.

„Atėjo čenos paties lietuvių Seimo,—rašo Jurkunas.—Aš gaudžiau laikraščių numerius. Norėjau žinoti, ką gi daro tas mūsų Seimas, kas apie jį rašoma. Ankščiau kiekvienas mūsų gyvenimo nuotykis buvo čia stropiai pažymimas telegramomis iš Petrolio ar iš kitur. Dabar gi sekė diena dieną, o apie lietuvių Seimą niekur jokio žodžio. Tas tyklėjimas man buvo suprantamas. Ir tik savaitė nuslinkus pranešė „Stockholms Dagblad“ pačio neįmiamiausioje vietoje, kad lietuvių Seimas iširo, kad lietuvių nesugebėjo net bendros Seimo rezoliucijos išreikšti. Tai pranešė „Stockholms Dagblad“, kuris atviriausiai gina lietuvių reikalus, kuris gina atjauną gal net labiau neg kitų tautų. Bet dabar jis pasirodė apsyvylęs Rusijos lietuviams...“

Aš vis dar nenorėjau tikėti tai begalo graudžiai žinia. Bet štai šiandien atėjo rusų laikraščiai ir kankurie lietuviški, dar su aprašymais pirmų dienų Seimo...“

Jūs galite numanyti, kad Jūs padarėte didelį smugį ne man vienam. Jį daugelis giliai pajautė ir mums pritariančių švedų.

Bet tai bus kruvinas smugis lietuviams anapus rusų fronto. Jie niekaip negalės suprasti, kad Jūs, budami laisvi, budami sotys, negalėję susirinkę pasakyti sutartiną žodį, parodyt sutartiną darbą, kuris svertų sunkiai, kurį pajautę ir vokietis, ir rusas, ir lenkas. Aš žinau, daugelis verks lietuvių apnaudus. Jų asarų nieks negalės nudžiiovinti, kada jiems stovės prieš akis jų nugriautos sodybos, neapdirbtą žemę, ir kasdien vis smarkiau grėsia bado smėkla.

Aš gi gėdinuos dėl Jūsų. Taip lengvai Jūs galėtumėte užmiršti mūsų nuniokotą kraštą. Jūs negana supratot jo ateities reikalavimus. Jūs negana žinojot, kad išgauti laisvę tam kraštui yra be galo sunku. Kad gal bus maža Jūsų pajėgų, jeigu Jūs ir bendrai ir sutartinai dirbsit. Jūs nepagalvojot, kad mums ne tik visiems, bet ir kiekvienam keleriopai reikia įtempti mūsų pajėgas, kad jos svertų, kaip Lietuvai dera; kad jos galėtų padėti stiprų Lietuvos laisvę pamatą. O Jūs, susirinkę i Seimą, per nesupratimą, ar per regančią apvertimą laiką, pavertėte jį savo partijų susirinkimu. Jūs per įsikarščiavimą užmiršot, kokiam tikslui Jūs buvote rinkti.

Aš suprantu, kiekviena pastovi partija turi mokėti apginti savo programą, ji turi tiesiai laikytis savo kelio. Aš vertinu partijas, kurios kovoja nuosekliai. Bet aš žinau ir kita. Kiekviena tauta, išaugusi savo tautinius reikalus tokiu paiminiu ir pavojingam laike, turi but viduje stipri, nesusiskaldoma. O kieno taip supainiotas ir įrašytas tautinis klausimas, neg mūsų! Ir drauge toks silpnas dėl mūsų politinės kaltės.

Skilimui i partijas Lietuvoje nėra tiek daug pagrindų, neg kitur, Lenkijoje ar Rusijoje. Neturim gi mes nei didžturčių, nei vergaujančių miestų proletariato. Mus skiria tiksliau nuomonės, neg mūsų tikrovė. Mūsų gyvenama svetimių partijų pavidžiais, svetimais mokslais mes mintam. Mus skaldos svetimos intakos. O tuo tarpu pašalinių tautinių priešinių mūsų turim daug. Prieš juos mes turim būti sujungti, kaip vienas. Bus Lietuva tik laisva, turėsim mes laiko ir erdvis vietos mūsų partijų kovai vesti.

Aš nenoriu šaktyti ir nemanau, kad mes turim užmiršti savo partijų savitus siekimus ir uždavinius. Mes turim juos tik atidėti tolimesniai, patogesniai laikui. Prisiminkim, kad mes pirmiausia lietuvi, kad mūsų visų noras: laisva Lietuva.

O mokėsit tik Jūs paaukoti savo norais kovoti dabar, jūs padarysit ne tik daug gero bendrai mūsų šaliai, bet ir savo partijų galutiniam skyriam. Jūs su kuo gi bereikės kovoti, jeigu Lietuvą pasilikis vokiečiai ir ims ją mūsų nesiklausdami kolonizuoti, arba rusai užmiršę revoliucijos idealus, (o labai dažnai užmirštami revoliucijų idealai), atims po truputį mūsų visas laisves?

Mūsų kairiųjų aiškinama, kad jie tikisi Lietuvai laisvės iš sujungtos pasaulio demokratijos. Bet Zimervaldo stovė net nemano tautinių klausimų kelti, o kiti socialistai mūsų socialistams įtylint į vien su klerikalais laisvę begašinant, irgi nieko nesako. Ir ką jie besakys, kad jiems atrodo, jog lietuvių patys nenori kelti savo tautos klausimo, jog jie patys niekur jo neparemia? Jie beabejo pritaris lietuviams, kad tik tegul liečiai supažindina juos su savo reikalais, tegul patys ims juos atstovauti.

Taip, aš drįstu Jums tiesiai pasakyti, kad Jūs savo netiksliai Seimu visam pasauliui parodėte, kad Jūs dar nepriėmę savo tautos reikalų ginti, kad Jūs patiemis tikėtis mūsų žemės buti ir pavojinga ir neatsargu gali buti. Jūs parodėte, kad Jūs dar nekokie savo tautos atstovai.

Ir aš dabar numanau. Jūsų laikraščiuose daug besiginčijama apie tat, kas kaltas buvo, kas Seimą suardė. Aš pašakysiu Jums, Jūs ar dėt jau jį, dar jį nesurinkus. Jūs vieton ruošit klausimus Seimui, vieton nagrinėti juos, kad paskum tusciai nebesiginčijus rusiškuoju budu, vedėt savo partiją i-toring kovą knisėt tamsius dokumentus—vienų žodžiu vedėt agitaciją ne Seimo, bet savo partijų reikalams.

Mano karščiausias noras, kad Jūs užmirštumėt visus savo barjurus, asmens ir partijų neapykantą, kad Jūs užgesintumėt tą tulžį, kuri Jūsų visų čia krutinę, ir imtumėt dabar taisyti, kas dar pataisytina. Jūs stovit akivaizdoj jau ne vien tik savęs, bet viso pasaulio, kuris Jūsų darbus seka, ir stebisi.

Taigi nuosirdžiausiai meldžiu, atidėkit savo grynai partinius reikalus, „kovą dėl minios“ ir imkitės bendrai, visi Lietuvą gelbėti. Savo ginčais, netvarkingų irimų Jūs kenkiant politiniam Lietuvos klausimui, ir net demoralizuoja tą pačią minią, kuri, aš manau, giliai nutjaučia pavojų savo žemei gresiantį. Jūs turit parodyt, kad Jūs lietuvi, kad Jūs mokat aukoti savo šaliai ir savi ir savo šios dienos nusimanimų reikalui.—Jūs turit parodyt, kad Jūs norit laisvę Lietuvai gyventi. Ir Jūs turit iškovot laisvę sau ir savo aišiams.

LIET. ATST. B-VĖS NARIUS.

Gerbiamieji Tamstos:—Lietuvos Atstatimo Bendrovės Direktorių Valdyba, pasitarus su Lietuvos Žemės Banko organizatorium gerb. kum J. Žilinsku, nusprendė leisti periodinį leidinį (kas mėnuo), 16 puslapių, pašvęstą gvilidenimui pramonės, amatų, prekybos ir ivairių klausimų, susirūstų su Lietuvos Atstatymo darbais. Leidinys pavadintas bus, turi buti, „Lietuvos Atstatymas“. Pavyzdinis numeris išeis rugsėjo mėnesio pabaigoje arba spalio mėnesio pradžioje.

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neįsiima barnėmis ne polemikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių. „DIRVA“ verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoje ir Meksikoje \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiūros vienos No. Dykai. „DIRVA“ 2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

F. P. Bradchulis
...LAWYER...
Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe Street, Corner Clark Room 1207
Telephone Randolph 5598
yv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St. Phone Yards 2390

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE & NEURALGIA
(Severos Plotkės nuo Galvos Skausmo ir Neuralgijos) atneša greitą palengvinimą. Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plotkelių su milteliais.

Šeimyniškas Linimentas.
Kiekviena šeimyna privalo laikyti gerą linimentą ir turėti po butelį bile laiku po ranka atsistkus susižeidimui, ar susidaužymui, išsiskimui arba pertekimui. Panašiuose atsitikimose nepažįstama nieko geresnio už

Severa's
Gothard Oil
(Severos Gothardiškas Aliejus). Kaip gyduolė vietiniam panaudojimui, jis nuramina skausmus, skaudėjimus ir traukūčius, ir lygimi gerai tinka gydomui nesveikavimui, kaip antai: reumatizmo, neuralgijos, išsiskimui, susidaužymui, apbrinkimui, sutinimo pažandžių, sustyrusių narių arba muskulų. Kaino: 25 ir 50 centų—visur aptiekose.

PUTIKS ISSINARINIMAMS. P. Pran. Veverka iš Bloomfield, Mont., praneša mums savo laisvę iš 16 d. vasario, 1917 m., sekant: „Išsinarinai sau koją kelyje, bet panaudojus kelis kartus Severos Gothardišką Aliejų, skausmas perėjo vėl ir dabar jaučiuosi puikiai.“

Pirkite Severos Gyduoles vietinėse aptiekose, reikalaujanti tiktai „Severos“ išdirbimų, arba užsisakyti tiesiog, jeigu tikrų negalite gauti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

„Birutes“ Balius
INVYS
NEDELIOJ, RUGSEJO 23, 1917
Prasides 6ty val. vak.
Gražiausias Chicago jaunimas dalyv. „Birutes“ ballu. Atsilaikyk ir smagiai pasilinksmin. Kviečiami ne vien jaunieji, bet ir seniai—jie pajaušės. Kviečia „BIRUTE“ „Birutes“ choras sudainuos keletą gražių dainelių.

ATEITIS
savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancijoje, Anglijoje ir kt. „Ateitis“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuose metams \$2.50. Pasirūpinti viena numeri siunčiame dovanai.

„Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir Vaikų Ligy Specialistė
Ofisas: 1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1209
Valandos: Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto, Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms: Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija: 5208 W. Harrison Street
Tel Austin 737
Valandos: Tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Neklausk Kitų, Kas Girdėt Apie Karę
Nes jau ketvirtį metų, kaip Chicagoje kasdien eina „**NAUJIENOS**“ kurios paduoda vėliausias žinias iš viso pasaulio. Užsiprenumeruok „Naujienas“ šiandien, ir turėsi žinias apie karę, apie tautos judėjimą, apie Amerikos lietuvių gyvenimą, apie Amerikos lietuvių jaunimą, apie darbus, apie politiką ir tt.

„Naujienos“ tai DARBININKŲ laikraštis—Jūsų laikraštis, nes jį leidžia bendrovė, susidedanti iš 800 suvirs darbininkų, tokių, kaip ir Jūs, ir jos aiškina ir gina darbininkų klesos reikalus. Jeigu dar nesate „Naujienu“ matę, tai prisiskite mums atvirutę šiandien, o gausite vieną numerį dykai.

UŽSISAKOMUJI KAINA:
Suvenyose Valstijose (išskiriant Chicago), pačiu: Metams \$5. Pusei metų \$3. Trims mėnesiams \$1.75. Kanadoje: metams \$7; pusei metų \$4. Visur kitur užsieniuose: metams \$8; pusei metų \$5. Pinigus ir laiškus reikia siųsti, adresuojant.

„NAUJIENOS“
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

B. K. Balutis
Attorney at Law
Lietuvis Advokatas
Veria visas bylas teismuose ir daro visus legaliskus dokumentus.
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
(„Lietuvos“ Namuose)
Office Telefonas: Drover 7184 Namu Telefonas: Yards 5093

Mokykis Francuzų Kalbos
Užsirašyk „Amerikos Lietuvi“, kuriame rasite geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių
Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lektijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Prancijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti „Amerikos Lietuvi“ \$2 00 metams.

„AMERIKOS LIETUVIS“
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Reumatizmas
Išsigydyt namie, kas tiktai jį turėjo
Pavasari 1893 m. aš kankinausi muskulių nusipneijimu ir reumatizmu. Aš gydyčiausi visais trijų metų ir manau kad tik tas žino jo blogumą kas jį turi. Aš bandžiau gyduole po gyduoles, daktarą po daktarą, bet visi išgyti išsigeibėjimo buvo tik lyglaikiniai. Gallop, aš suardau vaistą, kuris mane išgydė galutinai ir ligą nesugrįžo. Aš dariau tą maistą kelius sunkiai sergantiesiems reumatizmu ir jo veikmė buvo pastebėtina gera kiekvienam atsitikime.

Aš noriu, kad kiekvienos ligonis nuo kiekvienos reumatizmo formos pabandytų kita pastebėtina puiką gyduolę. Nesuok nė cento; tiktai prisiskite savo vardą ir adresą ir aš jį prisiskiu jums vėltui išbandymui. Kuomet jūs jį sunaudosite ir kuomet pajotys, kad jis visitai prašalino jūsų reumatizmą, tuomet jūs atsiųskite jo kainą, vieną doliarį, bet, supras, aš nenoriu jūsų pinigų, pakol jūs pats nepanorsite juos prisigauti. Ar tai negerai? Kam kentėti ilgiau, kuomet tikras ligelėjimas siutoma jums vėltui. Neatidėliok, rašyk šiandien.

Mark H. Jackson, No. 480 D. Gurney Bldg. Syracuse, N. Y.

Sučėdysite Pinigus ir Laiką
Pirkdamas mūsų krautuvę pečius, stalus, lovas, karpetus ir seklyčios setus. Dėlto, kad mūsų prekės yra žemesnės, negu kitų buvo pereltą metų, nes mes išrėdome šimtus stutų su geriausiais rakandais ir už labai prieinantią prekę. Dėlto mūsų prekės žemesnės, kad mūsų biznesis yra labai pasididinęs per du metus nuo pradžios laikymo šios krautuvės.

Jūsų kambariai visuomet išrodys dailūs. Išrėdyti mūsų gerais rakandais netol, kel nauji, bet ir kad bus apsinėšioję, niekados nepames savo skaistumo. Jeigu negalite užmokėti visų pinigų antsyk, mes palaukiame be jokio procento per 50 dienų taip, kaip „cash“, arba ant lengvų savaitinių išmokėjimu.

Atdara kiekvieną vakarą

KULIS' FURNITURE HOUSE
3224-3226 South Halsted Street, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVE CHICAGOJE.

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius; aukalus žiedus; šilubinius ir deimantinius; muzikas; gramofonus su lietuviškais rekordais; koncertinas; ant kurių gal groti ir nemokantys visokius šokus; armonikas rusiškas ir prušines; importuotas ir taip jau rusiškas balalajkas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Dirbu visokius ženklelius Gėl Draugysčių. Taipgi taisome laikrodžius; laikrodėlius; visokius muzikalus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Mūsų kainos ant visko žemesnės; negu kitur. Gyvenantys už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI.
4632 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309
Katalogas visiems dykai, kas tik prisius už 2c stampą.

Siuo prašome Tamstos, kaip...
A. B-vės nario, paremti šį mūsų...
užmanymą ir kuoveikliausiai pra-
vesti mums šiuos dalykus:—
1. Adresus žinomų Tamstai
Lietuvių biznierių, amatninkų,
tokių žmonių, kurie interesuo-
jasi Lietuvos Atstatymu ir ma-
no po karės keliauti į Lietuvą.
2. Parinkti užsakyti mūsų su-
manytam laikraščiu. Pirmą jo
numerį siųsime už dyką, kaip pa-
vyzdinį numerį.
3. Pakalbinti prie Lietuvos
Atstatymo Bendrovės naujų
narių.
4. Įsteigti savo nieste Lietu-
vos Atstatymo Bendrovės kuopa.
Laukdami iš Tamstos malonaus
atsakymo, pasiliekame.
Su augšta pagarba.
Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

ti Lietuvon: pinigais? ma-
nomis? frankais? kitokia tur-
to? 14) Ar turite šeimyną? 15)
Jai taip tai kiek Jūsų šeimynoje
narių?
Parašas
Adresas
P. S. Gal malonėsute pakal-
binti savo draugus-amatninkus
ir profesionalus, kad jie prisidė-
ty prie mūsų rengiamos statisti-
kos. Sudarykite savo mieste
Amatninkų kuopas! Money Or-
deriai ir čekiai reikia išrašyti var-
de Lithuanian Development Cor-
poration ir katu su Am. Stat.
Lakštu atsiųsti į Bendrovės ofi-
są: 320 Fifth Ave, New York,
N. Y.

**TĖMYKIT! GREIT IŠEIS IS
SPAUDOS LABAI ŽINGEIDI
APYSAKA "VĖLIAVOS AKY-
VAIZDOJE". GALIT GAUTI
PAS: "LIETAVĄ", 814 W. 33rd
ST. CHICAGO, ILL.**

VIETINĖS ŽINIOS.

Chicago lietuviai laimėjo.
Pereitais metais buvo keletą
kartų rašyta vietiniuose lietuvių
laikraščiuose apie Chicago vie-
šias vakarines mokyklas, ski-
riamas suaugusiems, nemokan-
tiems anglų kalbos ir aplamai
neturintiems pradinio mokslo.
Tam tikslui buvo taikoma Mc-
Allister mokykla ant 35-to place
ir Gage gatvių. Ilgainiui pasiro-
dė nelabai lietuviams paranki
dėl neturint priežiūrų; svar-
biausia, kad mokykla buvo ne
lietuvių apgyventoje vietoje ir
pasirodė gana toli lietuviams ją
lankyti; ypač merginoms buvo
nepatogu vaikščioti vakarais tam-
sionis Bridgeporto gatvėmis,
toli nuo lietuvių kolonijos. Pa-
vasaryj mokykla buvo perkelta
į Holden School, ant 31 ir Loo-
mis gatvių, ir čia lietuviams bu-
vo nuosaliai, labiau lenkų apgy-
ventoje vietoje negu lietuvių.
Nors ir taip neparankiose vie-
tose buvo taikoma lietuviams
mokykla, visgi lietuvių viršijo
visas kitas tautas skaitlumi
mokyklos lankytojų. Sulyg tei-
sybės vakarinės mokyklos val-
džios yra skiriamos visiems sve-
timtaučiams, nemokantiems an-
glų kalbos, bet visgi jos buvo
atiduodamos daugiau airių negu
kitų gyvenamose kolonijose.
Mūsų laimė kalbamąją mokyk-
lą didžiojo tik lietuvių lankė.
Paskui perkėlus į lenkų kolio-
niją ir čia lietuvių viršijo vi-
sas kitas tautas, taipgi ir lenkus,
kurų vos tik keli atsilankė. Iš-
rodė, kad mokykla gaudė tik
airius ir lenkus, aplenkdamą lie-
tuvių didžiausią koloniją ant
Bridgeporto, ir negalėjo pirmu-
mintingą elgimasi nepriartina,
bet atitolina taikos laiką.

Redakcijos atsakymai.
p. M. K. S. Kadangi Jūsų rašteli-
sieturi didelės svarbos, o šiom lai-
ku yra daug svarbių rankraščių pri-
siųskite, tai Jį atidedame į archyvą.
p. P. Balickienė. Sugavę kiek
nuosėnio laiko, peržiūrėsim Jūsų
pasiųstus raštus.
p. A. M. M., Lawrence, Mass.—
Mes negalime Jūsų rašteli sunaudoti.
p. M. Mockevičienė. Ačiū gavo-
m, įdėsim į sekantį numerį.
p. Vilniaus šleika. Prenumeratą
gavome. Administracija patikrins ir
pažiūrės, kad Jūsų kiti klausimai bu-
vų užgandinti. Atsakymą į lenkų
lietuvių klausimą Jūs rasite išdėstę
ir šiame numeryje, straipsnyje "Len-
kų Piliat".

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.
p. M. K. S. Kadangi Jūsų rašteli-
sieturi didelės svarbos, o šiom lai-
ku yra daug svarbių rankraščių pri-
siųskite, tai Jį atidedame į archyvą.
p. P. Balickienė. Sugavę kiek
nuosėnio laiko, peržiūrėsim Jūsų
pasiųstus raštus.
p. A. M. M., Lawrence, Mass.—
Mes negalime Jūsų rašteli sunaudoti.
p. M. Mockevičienė. Ačiū gavo-
m, įdėsim į sekantį numerį.
p. Vilniaus šleika. Prenumeratą
gavome. Administracija patikrins ir
pažiūrės, kad Jūsų kiti klausimai bu-
vų užgandinti. Atsakymą į lenkų
lietuvių klausimą Jūs rasite išdėstę
ir šiame numeryje, straipsnyje "Len-
kų Piliat".

Pajieškojimai.
Pajieškau savo pačios Rozalijos
Reizenės 37 m. amžiaus: Ji paeina
iš Kauno gub. Panevėžio p. v., Re-
migelos parap., Jutainių sodžiaus.
Nemažai ugio; eldama šluobčia, nes
kalbės kojos nesulenka. Aš ją
vedžiau 1911 m. Bet šiu metu rug-
pjūčio 13 d. ji pasiėmė vienintėlį
mano sunelį Antanuką 8 metų am-
žiaus ir daugiau negu \$1,500.00 ir
nežina kur dingio. Kas man prae-
nės, kur ji su suneliu gyvena, gaus
\$50.00 dovanų. Adr:
Antanas Reza,
178 Mercer St. Jersey City, N. J.

**Vėsliausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS**
3138-42 So. Halsted St.
Jei vasaros laikas yra per karštas, tai atei-
kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite
vėsliausią vietą, atvėsininti ir pamatyti
gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.
Kainos šlokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.
Prasideda 7 valandų kas vakarą.
Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.
Jei liuosame laiką nori pasilesti, atsivė-
dinti ir užmirti savo nemagumui, tai
ateik i
MILDOS-TEATRĄ.

I MUŠŲ AMATNINKUS

Visi, kas manote po karės
grįžti Lietuvon, kas mokate ko-
kįs darbus, kuoveikliausiai už-
siregistruokite Lietuvos Atsta-
tymo Bendrovėje—Lietuva Jūsų
laikiai!
Lietuvos Atstatymo Bendro-
vė pradėjo labai svarbų mūsų
tėvynės darbą—tai yra organiza-
vimas Lietuvių amatninkų ir
įvairių profesijų žmonių, ypatin-
gai gi ty, kurie mano grįžti Lie-
tuvon, pasibaigus kareli.
Svarbiausieji to organizavimo
tikslai yra sekančiai:
1) Suzinoti, kur ir kokie yra
mūsų amatninkai ir profesijų
žmonės?
2) Susizinti su jais tikslu grį-
žimo Lietuvon, pasibaigus kareli.
3) Turėti jų surašus pagal
amatus ir vietas.
4) Prigelti atskirų amatų
žmonių susizinti tarp savęs,
kad, susitarę, galėtų kuopelėmis
apsigyventi Lietuvoje ir įsteigti
tenai įvairių išdirbysčių ben-
droves.
5) Turėti jų visų adresus tam
tikrose knygose.
6) Tarpininkauti atskrų ama-
tų žmonių susizinti, kokiose
Lietuvos vietose yra tinkamiaus-
ia ir patogiausia jų amatų užsi-
imti.
7) Suteikti informacijas, kur
ir kaip parankiausia įsteigti Lie-
tuvijoje kokios darbvietės.
8) Pagarbioti jas įsteigti, pri-
duoti planus tarpininkauti, pri-
statyme masinių ir t.t.
Visas tas darbas, kaip matote
reikalauja tam tikro sistemo ir
tvarkos; prie to, žinoma, yra ir
ekspensai, kaip tai: susirašinė-
jimai, užlaikymas tvarkoje knyg-
gy, skelbimas, etc. Tam tikslui
turime laikyti ir žmones rašti-
nėje. Taigi, Gerbiamieji, supran-
tate, jog mes to darbo dirbti
negalėtume, jei patis mūsų ama-
tinių ir profesijų žmonių ne-
prigeltų padengti paprasčiausius
raštinės vedimo (statistikos
reikalais) iškašius. Todėl mel-
dziame Tamstą, grąžinant mums
Amatn. Statistikos Lakštą pridė-
ti 25c. statistikos ekspensų pa-
dengimui.

KIBIRKŠTIS.

Socialistiškas Rojus Rusijoj ne
pyragais išpuostas.
X—X
1917 metų atgal: "Na-
mas mano yra maldos namas."
1917 metais: "Namas ma-
no yra biznio namas".
X—X
Pas koja, kad pas mus šnipų
atsiradę. Kas čia per naujiena?
Juk, prašau viboti, pas mus nie-
kados nestokavo kiaulių.
X—X
Kur. Kemešis, sakoma, pasi-
traukė, nuo laikraštinkystės.
Gal mano, kad jis bus geresnis
sulfioras negu aktorius.
X—X
Gal vieton žinomos dainos
"Kur kraštas mūsų, kur namas
mūsų?" lietuviams, svarstant
apie neprigulnybę, geriaus tikty
uždainuoti: "Kur protas mūsų,
Kur sensas mūsų?"
X—X
Ir be diedo ir be bobos,
Ir be jokios ir be los,
Buvo Keistis Šliupas,
Ir pabėrė įsai pupas.
X—X
Buvo vienas caras—buvo blo-
gai. Yra kas sau cara. — nei kiek
negeriau.

Siemet mokyklų valdžia ma-
tydama, kad lietuvių labiausia
imasi mokslo, ir nekurioms ypa-
toms prašant, paskyrė vakarinę
mokyklą lietuvių kolonijoj, ant
Bridgeporta — Armour School,
33 place tarp Auburn ir Morgan
gatvių.
Mokslas prasidės 24 dieną šio
mėnesio nuo 7-tos val. iki 9-tos
valandos vakare, panedėjais,
utarninkais, seredomis, ir ketver-
geis. Mokslas trauksis per visus
metus, bus išguldoma anglų kal-
ba rašymas, skaitlavimas, pi-
lietybė ir t.t. Mokslas skiriamas
suaugusiems kaip vyrams taip ir
moterims dykai. Siemet bus
gera proga kaip vyrams taip ir
merginoms pasimokinti, o juk
daug ir labai daug mūsų bu-
siančių pilčių, kryžielas stato
kada prisieina savo pravarde pa-
sirašyti. Akyvaizdoje svetim-

Jonas Šileika.

Rooto ir Gomperso prakalbos.
Root'o, Amerikoniškos komisijos
į Rusiją nario ir Gomperso, Ame-
rikos Darbininkų Federacijos pre-
zidento, prakalbos, atsibuvusios
sėraitės gale Colizeume
sitraukė tiek publikos, kad kei-
tukstančiai žmonių negavo vietos
milžiniškoj svetainėj, kur 16,000
žmonių buvo prisigrudę kalbėtojų
paklausyti.
Abudu—Root ir Gompers—kal-
bėjo apie karę ir aiškino, kodėl
Amerika buvo priversta stoti ka-
rės ir kodėl, norėdama nenorėda-
ma, turi kariauti. Root prakalba
buvo viena iš aiškiausių: jis pa-
dėvė tokius faktus ir perstė da-
lyką taip aiškiai, kaip retai kas
iki šiolei tai padarė. Gompersas,
kuris yra prezidentu didžiausios
Amerikos darbininkų organizaci-
jos, turinčios apie 3 milijonus or-
ganizuotų darbininkų narių, aiški-
nė, kodėl darbininkai privalo
remti Amerikos valdžią laike šios
karės; jis nurodė, kad jeigu
Vokietija su savo kaizerizmu lai-
mės šią karę, tai bus galas visoms
darbininkų laisvėms ir darbinin-
kai susilauks didžiausio smugio
nuo militarizmo kikos. Jis už-
reiškė, kad milžiniška diduma
Amerikos organizuotų darbininkų
tvirtai stovi už Ameriką ir nepri-
taria pacifistams, kurie per savo
tarpurengystę ir per savo neiš-
mintingą elgimasi nepriartina,
bet atitolina taikos laiką.
Ant kalbėtojų platformės buvo
taipgi ir pagarsėjusi senutė "Mo-
ther Johnes", kuri kaip daugelis
kitų socialistų, atsisakė toliaus
remti kaizerinės Tarkos agitato-
rius.
Publika priėmė kalbėtojus su
dideliu triukšmu ir matyt buvo,
kad kalbėtojus ji pilnai pritarė.
Tarp publikos pastebėta ir pu-
sėtinas lietuvių skaitlus.
Buves.
(Tas: ant 8 pusl.)

Apgarsinimai.

**SAUGOKIS PIRMOS PRIE-
ŽASTIES.**
Mokslininkai mums sako, kad
priežastimi 90 nuosimčių visokių
ligų yra žmogaus vidurių suiri-
mas. Jeigu jūs kankinimas, pa-
vyzdžiui, upo, nupulimu, galvos
skaudėjimo ir jeigu viltys neten-
ka pasitiekimo, jeigu jūs galva
dažnai kvaista, atminti, kad
ir mažo galvos skaudėjimo prie-
žastimi yra Jūsų vidurių suirimas.
Trinerio Amerikoniško Karčiojo
Vyno Elixiras yra geriausias vais-
tas nuo vidurių suirimo. Jis
išvalo žarnas ir užlaiko jas šva-
riomis, gelbsti virškinimė, padi-
dina apetitą ir sutaiso visą vidu-
rio sistemą. Jeigu jūs kentėte
nuo chroniško užkietėjimo, ga-
zų susispietimo, nervų suirimo,
nemigos ir jeigu kiti vaistai ne-
pagelbėjo, Trinerio vaistas jums
išties pagelbės. Kaina \$1.00
aptiekose. Trinerio Linimentas
yra kita puiki gydytole, kuri
vartodami Jūs nejuoste šio sezono
skausmų reumatizmo, neuralgi-
jos, visokių sutinimų, išsisukimų,
etc. Kaina 25c ir 50c. aptiekose,
krasa 35 ir 60c. Joseph Triner,
Manufacturing Chemist, 1333-
1339 So. Ashland Ave.,
Chicago I.II.

Ant Randos.

ANT RANDOS:—4 švarūs, ge-
roji vietoj, kambariai už \$7.00;
5 kambariai už \$14.00. 452 W.
43rd St., 2 augštas.
Ant Pardavimo.
Parsiduoda automobilis Packard,
1912, uždromas, labai puikus, 7
žmonėms. Geras dėl pagraby, vestu-
vų ir kitokiems reikalams. Maši-
nerija gvarantuojama. Norintis ga-
li gauti ir ant išmokėjimo. Kreipties:
Petroshius,
Tel. Drover 2186.
3222 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas teisingas partnerys į
hotello biznį su \$600. Jeigu ir ne-
turi tokios sumos—susitarkysime.
Angliška kalba ne būtina reikalin-
ga, nes aš kalbu angliškal. Čia gal-
ma padaryti gerą pragyvenimą ir
turtinę tapti. Čia nereikia kitam
dirbti, bet pats sau esi bosu. Kreip-
ties ypatiskai arba laišku:
Joe Phillips,
1418-20 W. Madison St. Chicago, Ill.

**AMATNINKŲ STATISTIKOS
LAKŠTAS.**

1) Vardas, 2) Pavardė, 3)
Amatas, 4) Amžius, m. 5) Kaip
senai Amerikoje? 6) Ar moki-
notės amato mokykloje? 7) Jei
taip tai kur ir kokioje? 8) Ar
manote grįžti Lietuvon? 9) Kur
manymėt apsigyventi? 10) Ar
sutiktumėt prisidėti prie savo
amato Bendrovės Lietuvoje? 11)
Gal norėtumėt Lietuvoje užsiim-
ti kokiū darbu? Jei taip, tai ko-
kiu? 12) Kiek pinigų galėtumėt
įnešti į tokią B-vę Lietuvoje? 13)
Koki turtą galėsite parsivež-

**AMATNINKŲ STATISTIKOS
LAKŠTAS.**

1) Vardas, 2) Pavardė, 3)
Amatas, 4) Amžius, m. 5) Kaip
senai Amerikoje? 6) Ar moki-
notės amato mokykloje? 7) Jei
taip tai kur ir kokioje? 8) Ar
manote grįžti Lietuvon? 9) Kur
manymėt apsigyventi? 10) Ar
sutiktumėt prisidėti prie savo
amato Bendrovės Lietuvoje? 11)
Gal norėtumėt Lietuvoje užsiim-
ti kokiū darbu? Jei taip, tai ko-
kiu? 12) Kiek pinigų galėtumėt
įnešti į tokią B-vę Lietuvoje? 13)
Koki turtą galėsite parsivež-

AR TURITE SKOLININKĄ?

Jeigu kas jums yra skolingas ir nenori geru-
ju atsiesti, nemusiminkite, bet paduokite savo skolininką į mūsų ran-
kas, mes turim būdą, iš kurio skolininkai neištrūksta iki
neatsilygina skolas. Mūsų būdai atgavimui skolo nėra skir-
tumo, kur Jūs skolininkas gyvena ir kaip toli nuo Jūsų ar
mūsų—mūsų pasekmingas būdas pasiekia ir atgavimui vi-
sokias skolas visose dalyse Amerikos, nes tam tikslui me-
turime korespondentus, kolektočius ir advokatus, praturtin-
čius mūsų reikalus visose apylinkėse.
Mūsų ofisas yra atdaras dėl ypatiskai atsilankantių pa-
nedėjais, seredomis ir pėtytioms nuo 1 v. po piet iki 6 vakaro. Utarninkais, ket-
vergais ir subatomis nuo 1 val. po piet iki 9 vakaro. Gyvenanti kituose miestuose
galite kreiptis pas mūsų laikais įdėdami 2c marke atsakymui ant žemiau padėto
adreso: SECURITY MERCANTILE AGENCY, 3231 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas teisingas partnerys į
hotello biznį su \$600. Jeigu ir ne-
turi tokios sumos—susitarkysime.
Angliška kalba ne būtina reikalin-
ga, nes aš kalbu angliškal. Čia gal-
ma padaryti gerą pragyvenimą ir
turtinę tapti. Čia nereikia kitam
dirbti, bet pats sau esi bosu. Kreip-
ties ypatiskai arba laišku:
Joe Phillips,
1418-20 W. Madison St. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas teisingas partnerys į
hotello biznį su \$600. Jeigu ir ne-
turi tokios sumos—susitarkysime.
Angliška kalba ne būtina reikalin-
ga, nes aš kalbu angliškal. Čia gal-
ma padaryti gerą pragyvenimą ir
turtinę tapti. Čia nereikia kitam
dirbti, bet pats sau esi bosu. Kreip-
ties ypatiskai arba laišku:
Joe Phillips,
1418-20 W. Madison St. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas teisingas partnerys į
hotello biznį su \$600. Jeigu ir ne-
turi tokios sumos—susitarkysime.
Angliška kalba ne būtina reikalin-
ga, nes aš kalbu angliškal. Čia gal-
ma padaryti gerą pragyvenimą ir
turtinę tapti. Čia nereikia kitam
dirbti, bet pats sau esi bosu. Kreip-
ties ypatiskai arba laišku:
Joe Phillips,
1418-20 W. Madison St. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas teisingas partnerys į
hotello biznį su \$600. Jeigu ir ne-
turi tokios sumos—susitarkysime.
Angliška kalba ne būtina reikalin-
ga, nes aš kalbu angliškal. Čia gal-
ma padaryti gerą pragyvenimą ir
turtinę tapti. Čia nereikia kitam
dirbti, bet pats sau esi bosu. Kreip-
ties ypatiskai arba laišku:
Joe Phillips,
1418-20 W. Madison St. Chicago, Ill.

\$125. \$40. \$20. Del Taves

Kontestas prasidės nuo 1 September iki 1 December

BALNIS & PUNDINAS

4536 S. Paulina St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 3774

ISRADIMAI

ILIONUS DOLERIU žmonės dasidirbo per naujus ir gerus ISRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienam; gal būt turite kokį išradimą dėl užpa-
entavimo, gal norite "KA ISRADITI", reikalaukite nuo mūsų dykal patarimų ir VEDEJO ISRADIMU, ką iš asti, ir kaip užpatentuoti, kurį kiek-
vienam išsilygim dykal. Risunkus ir
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Lot): 256 BROADWAY, JEW YORK, N. Y. ir
403 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

Dr. P. Silvitis

LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Drover 7179 Aptiekos Tel. Drover 8448
3203 So. Halsted St., Chicago

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 Ir So. Halsted St.
(Gyven mas virs Aptiekos), CHICAGO.

Naujiena!—Stebuklingas Kryžius—Naujiena!

kuris puikiai šviečia kuomet, buna padėtas tamsiame
kambarje. Kiekvienas namas; kiekviena šeimyna;
kurį prisilaiko savo tikybės ir nori garbinti Angli-
čias. Survetojas privalo turėti savo namuose tą
žinąsą, kuri yra stebuklingas šio amžiaus išradimas.
Jo spindėjimas nakties laiku matomas iš toli kaip
prieš 8 colius. Padidintas taip; kad užtaiko savo
spindėjimą ant visados ir garantuojamas, visant an-
gini. Kad supazindins visomėg, su tuom stebuk-
lingu kryžiumi ir duot galimybę jį įsigyti kaip ga-
limą pigiau, nutarėme pardavinėti tik trumpam lai-
ku po \$2.85; vėliau bus pardavinėjamas brangiau.
Atažuo, tikina kryžių įvairus agentai pardavinėja
po \$5.00 ir 4.00. Garantuojame, kad tas kryžius
yra toks, kaip apra-
šyta, ir jeigu bus neteikis;
kaip skelbiame, tai sugrąžinsime tuom, nūniaus. Tuk-
stančius padėkavimui turime už tai stebuklingą "Kry-
žiu". Prisistie savo pinigų agentui, o mes Jums iš-
tuojau išsiųsime kraus. Užmokėsite tuomet; kuomet
Jums atneis į namus. Rašykite tuojau, kol Jų kai-
na žema. Adresuokite:
PRACTICAL SALES COMPANY
708 North May St. Dept. L; CHICAGO, ILL.

Lietuvių Valstijinis Bankas

UNIVERSAL
STATE BANK(Tąs nuo 7-to pusl.)
VIETINĖS ŽINIOS.

Suareštavo lietuvių už vagystę.— Iš tavorinių geležinkelio vagonų kiek laiko atgal pavogta automobilinių gumirų šeinių (ties) už \$150,000.

Detektyvai stipriai jų jėškėjo ir pagalios užklievo ant pėsakos. Įmaišytas tame ir vienas lietuvis, Alfonsas Bartkus, savininkas Bridgeport Electric Co. prie 3212 So. Halsted st.; apart jo suareštuota dar John Zawadzki (berods, sulenkėjęs lietuvis), garažo savininkas prie 3306 So. Morgan st., žydėlis David Goldberg ir tulas Christ Knies.

Kaip juos sugavo, apie tai įvairiai pasakoja. Anot vieno Zawadzki meginęs parduoti šeinių tuai automobilį firmai "labai pigiai", tie vieton kupčiaus nusiuntė pažiūrėti detektyvus, kurie atvykę sužinojo, kad šeinis eš laikomos garažuje ant Wal. st. Zawadzki įvilko bėdon A. Bartkų, kuris aiškinasi, kad įsiai gaudavo šeinis pardavimui nuo Knies ir Goldmano.

Policija visus suareštavo ir pastatė po dideliais bondsais, kol visas reikalas nebus per teismą iširtas.

Iš West Side. Rugsėjo 13 d. T.M.D. kuopa laikė savo susirinkimą. Į šį susirinkimą atsilankė pažymėtinai daug narių ir plačiai apsvaistė kaip kuopos, taip ir kitos bėgančios reikalas.

T.M.D. apskričio pirmininkas pranešė, kad apskritis galėtų gauti gerai gyvuoti ir nuveikti naudingų darbų, jeigu kuopos paremtų apskričio iždą. Iki šiolei apskritį remta tik moraliskai. Kuopa paskyrė \$5.00 T.M.D. imo apskričio palkams. Smagu būtų, jeigu kitos puopos pasektų jos pavyzdį, tuomet turėtum stiprų apskritį.

Kaip kitoms tautiskoms draugijoms, taip ir kuopai buvo prisistatęs užkietimas prisidėti prie tos neva Lietuvių Darbininkų Tarybos. Po perskaitymo laiško, nutarta, kad šį klausimą visai atmeti be svarstymo.

Buvo svarstyta kaslink leidimo šerno rastų. Kuopa tam pritarė ir pavedė valdybai plačiau apkalbėti tai per organą.

T.M.D. choro valdyba pranešė, kad užstojus rudeniniam sezonui, choras pradės ruošti prie darbo. Repeticijas turės k's utarninko vakarą, Meldazio svetainėje.

Nutarta paengti iškilmingą vakarą sausio mėnesį 1918 m.

Prie kuopos prisirašė dvi narės: O. Petkevičiūtė ir B. Valiskaitė. **Esulapas.**

L. M. S. A. Seimas atsiuvo Chicagoje "Aušros" svet. 14 ir 15 d. rugsėjo. Nors dalyvavo tik keli delegatai, bet padaryta daug gražių nutarimų savo organizacijos reikaluose. Laikė mano da lyvavimo Seimo posėdžiuose buvo tariamas klausimas atsinešimo link A. L. D. T. Buvo ginčų — prisidėti ar neprisidėti prie tos tarybos. Galop nutarta neprisidėti, kaip prie laikinos politiškos organizacijos, aiškiai nežinančios savo tikslų.

"Bangos", apie kurią taip daug buvo bandoma žinoti laikraščiuose, palikta merdėjimui, kada igi Liet. Moksleivių Susivienijimas Amerikoje neturi p.kankamai galės "Bangos" projektą įvykinti gyvenimam.

Savo organo moksleiviai įsteigti taipgi negalėjo, kadangi susivienijimas silpnai finansiskai ir neskaitylingas veikliais nariais.

Moksleiviai turėtų atminti, kad jie yra tos pačios lietuvių liaudies nariai ir, apart savo susilpimo, pirmo vieton statyti lietuvių tautą, tuomet ir jų rašymai, tikrai, rastų užuojautą ir įsikunyt gyvenime. **K. N. N.**

SAVO PINIGUS GAUSI KADA TIK NORESI

Jeigu nori, kad tavo pinigai būtų saugūs ir galeitum ant kiekvienoje 5 valdininkų išrinkty per direktorius. Bankas yra atdaras Panedėlais, pareikalavimo juos gauti tai pasidėk juos Lietuvių Valstijiniame Banke Berdom ir Petnyčiom nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų, o Utar. UNIVERSAL STATE BANK. Žmonij pinigai sudėti šiam Banke yra ninkais, Ketvergais ir Subatom nuo 9 valandos ryto iki 8:30 valandos vakar. Investinami tikrai į pirmos klases užtikrinimus, taip kad vlsada jie yra re, per tai nereikia atlikti nuo darbo padedant arba atsilimant pinigų. gaunami ant pareikalavimo. Lietuvių Valstijinis Bankas yra stiprus ir pa Moka \$3.00 nuo šimto už padėtus pinigus. Nuošimti išmoka Sausio ir Lie. rankus Bankas. Kapitalas ir perviršis \$225,000.00 Po priežiūra Valstijinės mēneslunse. Daro paskolas pirkimui ir statymui namų, siuncia pinigų Valdžios, po užžiura 15 gabijų ir ištikimų direktorių, išrinkty per Banko Europą. Randavoja bankines skryneles, apsaugotas nuo ugnies ir vagių, šerinkus kurių skaitlius siekia virš 500 asmenų, ir po nuolatine supervi po \$3.00 metams. Parduoda Morgečius ir Bondsus.

UNIVERSAL STATE BANK, 3252 S. HALSTED ST. 33čios KAMPAS CHICAGO, ILL.

Kapitalas ir Perviršis \$225,000.00

Didžiausia Lietuviška
Valstijinė Banka
Amerikoje

Koncertas. — Pereito nedėdienio vakare Meldazio svetainėje įvyko koncertas, parengtas L. M. S. A., savo Susivienijimo naudai. Atjausdami savisalpiniam progresyvių lietuvių moksleivių organizavimuisi atsilankė apie 300 chigagiečių ir tuomi busiantiems Lietuvos reikalų gynėjams sutikė paramos apie \$150.00.

Iš savo pusės rengėjai pilnai užganėdijo atsilankiusią publiką, pasirūpindami sukvieisti geriausias Chigagos lietuves dainininkes bei dainininkus.

Tvarkos vedėju buvo studentas C. Kiauga, kuris paaiškino L. M. S. A. tikslą ir dėkojo publikai už reikiamą užuojautą.

Pradžioje ir viduryje programos publiką linksmino žinomoji brolių Sarpalių orkestra. Taipgi p. P. Sarpalius akompanavo nekuriam dainininkams.

Pirmu solistu programme buvo p. F. Jakutis, kurisai savo "M. uganėdijo tinkamai suauodo: Eonierium" ir kitomis laudies dainelėmis puikiai užganėdijo publiką.

Daugiausia aploidsmentų užstarnavo ir daugiausia kartų buvo išsankiama ant scenos p-lė Mario Rakauskaitė. Puikiausia ji su dainavo "The Brides Aria", iš vestuvių, kompozicijos M. Petrusko. Tai yra gražus gabalėlis, kurį p-lė Rakauskaitė išpildė pirmutinė Chigagoje.

Duetą, "Dainos" ir kelis gabalėlius angliskai, dainavo p. Karl Sarpalius ir p-lė Mariana Rakauskaitė. Čia irgi aišreikšė gerokai išlavintas tvirtas p-lės Rakauskaitės soprano ir skambus p. K. Sarpalius balsas.

Basu dainavo solistas P. Stogis. Jo neįspasakytai tvirtas balsas taip patiko publikai, kad po kiekvienos jo dainos tėsės griausmingi aploidsmentai.

Svečiausiu balsu užavėjo publiką p-lė A. Rudauskaitė. Ji su dainavo "Svietę aplėsti" ir publikai išsankus sudainavo kelis gabalėlius angliskai.

Paskutinį solo dainavo p-lė M. Norkevičiūtė. Jos balsas už kitų soličių balsus žymiai daugiau išlaikytas, bet skaidrumu stovi silpniau.

Kelis gabalėlius piano solo išpildė p. M. Juzavitas, jaunas pianistas, bet pusėtinai išlavinta pirštų technika.

Klausant tokio koncerto programą, ateina mintis: juk tai tik dalis Chigagos lietuvių artistų. Jų yra daug daugiau išėjusių iš lietuvių judėjimo arba nedalyvaujančių jame. Nejaugi dvasiniam savo penui 60,000 Chigagos lietuvių negalėtų tinkamai suauodo: lietuvių artistų talentus: nejaugi jie negalėtų užlaikyti rimtą lietuvių dailės teatrą. Tą idėją galėtų įvykinti "Birutės" draugija, tik tame darbe turėtų būti Chigagos lietuvių visuomenės prisitarimas.

Turiu pastebėti, kad ir šio koncerto programos tapo išpildytas vien tik birutėčių, išskyrus vieną p-lę ir pianistą.

K. N. Norkus.

Įvairumai Ateinantį nedėdienį. — Šv. Jurgio bažnyčioje, ant Bridgeporto, atsisbus primicijos naujai įšventinimo kun. Urbos.

Primicijantas yra sunus Urbos, seno bridgeportiečio, laikaučio savo mėsinyčia.

Po primicijų atsisbus pietai šv. Jurgio parapijos svetainėje.

— Pereitą savaitę mūsų redakciją aplankė p. Julius Vainekis iš Rocford, Ill., "Lietuvos" skaitytojas, atvykęs Chigagon pasiiešėti pas savo pažistamus. Pasakojo, kad pusėtinai skaitlius lietuvių turėjo nukentėti už tai, kad paklausė kurstytojų ir nesiregistravo 5 d. birželio.

— Moksleivių vakarėlyje, pereitą nedėdienį, Meldazio svetainėje, tarp svečių buvo keletas kareivių uniformoj.

Vienas vaikas šokdamas su tula mergina, kuri yra žinoma, kaip karšta "cicilikė" užsiminė apie šale stovinčius kareivius.

"Tai 'tarakanai'! Mės juos tarakanais vadiname" — patėmijo "pirmėviška" mergina.

"Tamistėlė įeidžiut mane — atsakė jai vaikas: aš esu taipgi kareivis, tik uniformos neužsidėjęs...

"Susipratėlė" mergina suprato, kad labai įklimpo: tai paraudo, tai pabalo iš gėdos ir baimės ir pagalios labai gražiai atsiprašė vaikyno. Visą vakarą buvo jau be upo — mat manė pasirodysianti "drąsi", o paskui dušėlė į kulnis nuslydo.

— Apie išvaziavusius iš Chigagos kareivius skaitykit skyrių "Kareiviai Lietuviai".

— Nauja lietuvių parapija tveriama apclinkėse, kur yra lietuvių vienuolynas, pietinė miesto dalyje. Naujai tveriamos parapijos organizatoriais, kaip pranešama "Drange", yra kun. A. Staniukynas, A. J. Stukis ir J. Kabelis.

— Redakcijon atvyko atsisveikinti p. Antanas Jorudas, "Lietuvos" skaitytojas, dabar naujai pašauktas kariūmenėn. p. Jorudas pėnyčioj, sykiu su kitais westsidečiais išvaziavo į Rocfordą. Budamas nuolatinis "Lietuvos" skaitytojas, p. Jorudas atvyko priminti "Lietuvos" administracijai, kad nepamirštų jam reguliariškai prisist "Lietuvos" ir į kariūmenę. Jis gavo užtikrinimą, kad nors jam prisieina persiskirti su savo draugais, bet su "Lietuva" jam nereikės skirtis, nes laikraštis reguliariškai atsilankys pas jį ir kariūmenėje.

— Algirdas Graičiūnas, sunus Dr. Graičiūno, nors nėra dar buvęs armijoje, bet jau turi pusėtiną rinkinį įvairių medalių. Savo rinkinį jis padidino šiuosmet dar dviem medaliais. Nesenai jis gavo didelį bronzinį medalį nuo S. V. valdžios už gerą pasidarbavimą laike vakacijų ant farmų. Medalis yra su parašu "Boys' Working Reserve U.S.A."

Apart to, per du mėn. ir \$70.00 pinigais sau uždirbo ten pat ant farmos.

Kiek laiko atgal jis gavo sidabrinį medalį už atsizymėjimą atletikoje. Tuom pačiu laiku kitas lietuvis, Step. Drigotukas, gavo už tai pirmą dovaną — aukštinį medalį konteste, kurį surengė South Parks Atletiški klubai.

Vyresnysis Algirdo brolis, Vytautas, išlaikė egzaminą į orlaivystės korpusą ir laukia paskyrimo tarnystėje.

A HIT

PHONE CANAL 9
—The Edelweiss Line for

Edelweiss Beer

Phone Before Eleven Delivered Before Seven

A Case of Good Judgment

Vaidzas Oklahomos Aliejaus lauko nepertoli nuo Buck Run Oil Co. žemės.—Daugelis vargšų liko turtuoliais iš šitų Aliejaus šuliniai.

Oklahomos Aliejaus šuliniai Padaro Vargšus Turtuoliais -- Milijonieriais

Aliejus padarė daugiau milijonų negu kokia nors kita pramonė ar biznis pasaulio. Bet dar didesnė daugybė milijonų bus padaryta ateityje.

ALIEJUS REIKALINGAS VISUR IR VISUOMET. Pasaulis greitai keičiasi nuo anglies ir aliejaus gadyne, nes daug švaresnis, greitesnis, pigesnis, patogesnis. Aliejų negalima du kartu panaudoti, nes jis sudėga — išnyksta.

MILJONIERIS DAUGYBES ALIEJAUS guli po Oklahomos žeme. Tik maža dalis Okla. aliejaus laukų išnaudota. Didelį turtai laukia tų žmonių, kurie pasieks tas daugybes aliejaus. **Ar tamsta busi vienu iš tų laimingųjų?**

BUCK RUN OIL CO. yra jauna, greitai kilanti Oklahomos aliejaus kompanija. Šita kompanija turi 3000 akry aliejaus žemės — žinovų pripažintos vienos iš geriausių — ant tiesios linijos didžiausių pasaulio aliejaus šulinii.

Tamstai dabar proga prisieiti prie šitos atsakančios, kilančios aliejaus kompanijos. Daugybė lietuvių jau prisidėjo. Nelauk ilgai, nes šerai šios kompanijos greitai parduoda ir netrukus pakils.

JEIGU TAMSTA BUTUM INVESTAVES \$100 į sekančių kompanijų šerūs, kuomet jie pirmiausiai buvo siulomi, tai tamsta butum įsigijęs sekančius turtus:

\$100 investuotų į Lucille Oil Co. pakilo vertė \$16,000	\$100 inv. į The Producers Oil Co. pakilo verk \$25,000
\$100 investuotų į Spencer Oil Co. pakilo ver. \$16,000	\$100 inv. į The Home Oil Co. pakilo vertė \$40,000
\$100 investuotų į Quaker Oil Co. pakilo ver. \$20,000	\$100 inv. į The Coline Oil Co., pakilo vertė \$46,000
\$100 investuotų į The Traphshooters Oil Co., pakilo vertė \$100,000.00.	

Pasarga: The Traphshooters Oil Co. tapo suorganizuota Augusto 15, 1916 m., pereitime rudenyje, ir kiekvienas \$100 šeras šiandien atneša savininkui po \$166.50 kasdien! ir tai pelnas tik nuo kelių šulinii ir vos tik nuo 80 akry žemės!

Kuopigiau, o kada šerai pakils, tuomet padarysi kvodidžiausius pelnus. Tamistos pinigai lygus tam-pai-tukstanterio. Atmink, kad pinigais padaryti didelius turtus ateina pas tamsta. Nepraieisk jos. Tamstos giliukis yra aliejuje. Pastverk jį! Kas nieko nebando — nieko nelaimi!

PRISIUSIME DOVANAI Aliejaus laukų žemlapį ir pilną aprašymą BUCK RUN OIL kompanijos. Išsikirk žemiau padėtą kuponą ir prisiusk jį TUOJAUS žemiau padėtu adresu:

CHAS. A. WOOD & CO. INCRP. JOHN ILGAUDAS, Mgr.
110 So. Dearborn St. Room 1016 Phone Randolph 2713 Chicago, Ill.

Pasarga: Parankumui lietuvių-darbininkų mūsų ofisas bus atidarytas Subatos vakarais iki 9 val., o nedėliomis nuo 10 iki 3 po pietų. Kalbame lietuviškai. Atvažiukit ir ofisą, o pamatysit raportą ir paveikslus aliejaus laukų.

Išsikirk ir TUOJAUS prisiusk

Gerbiame! — Malonėkite tuojau prisigyti žemlapį aliejaus laukų — Oklahomos, Kansas, Texas ir Mexiko, taipgi pilnas informacijos apie šerūs BUCK RUN OIL CO

Vardas-pav. Miestas

Pilnas Adresas

Vienas iš daugelio Oklahomos Aliejaus šulinii, tekančių 20,000 bačių į dieną. Šitas šulinys išduoda \$40,000.00 pelno kasdien. — Ant 36-tes meridiano linijos randas daugelis tokių šulinii

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaizskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

JOSEPH A. AMBROSIOUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Reons 1008-1009, Tel. Central 2879
3214 So. Halsted St., T.L. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Mokykla
Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų; aritmetikos; knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos taisyklų, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos; pilietystės dailiarašystės.
Mokymo valand.: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St.; Chicago, Ill.

Progresyvių Lietuvių Aptelė
Puikus išpildymas receptų užima pirmą vietą. Didžiausios pastangos varijamos išpildymui receptų teisingai. Vaisius išdirbu savo laboratorijoje ir atsakau už jų vertę.
Musų aptiekioje randasi didelė asakrova visokių lietuviškų žolių.
A. KARTANAS
APTEIKORIUS
3201 S. Halsted Street Chicago, Ill
Telephone Dover 8448

Tarptautinė Biblijos Tyrinėtojų Draugija
P. WODMANO SVET., Kampas 33-čios ir Lime gat.
Ateinančio Nedėdienio, Rugsėjo 23., temą "Gyvojo Dievo Bažnyčią"
Pradžia 3-čią val. po pietų
Kviečiami visi. Inžanga dykai. Nėra kolekto

Nauja Knyga
Ką tik išėjo iš spaudos Joanne Tamašauskaitės (Lakštutės) eilės. Knygutė 64 puslapių, ant gražios popieriaus atspausdinta. Kaina tikrai 25c. (tikrai vienas kvoteris). Agentams nuleidžiama didelis nuosimtis. Gaila gauti pas pačią autore:
720 N. Main St. Kewanee, Ill.

Telefonas ARMITAGE 984
DR. A. J. KARALIUS
Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsienėjusias ir Lytiškas.
2121 N. WESTERN AVI., CHICAGO, ILL.

VYRISKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Mēs nesame bankierai, bet mēs gvarantuojame Tamstai suėlymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkanti sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$30.00 ant orderio darytus slutus parduotame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valkų slutai \$2.50 iki \$7.00. Skrypios ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomia esu atdaras iki 11 val. vakaro. Nedėdieniais — iki 5 val. vakaro.